

Travelling News

from and for tourism lovers

special #2

75 années au
service du tourisme

75
1951 - 2026

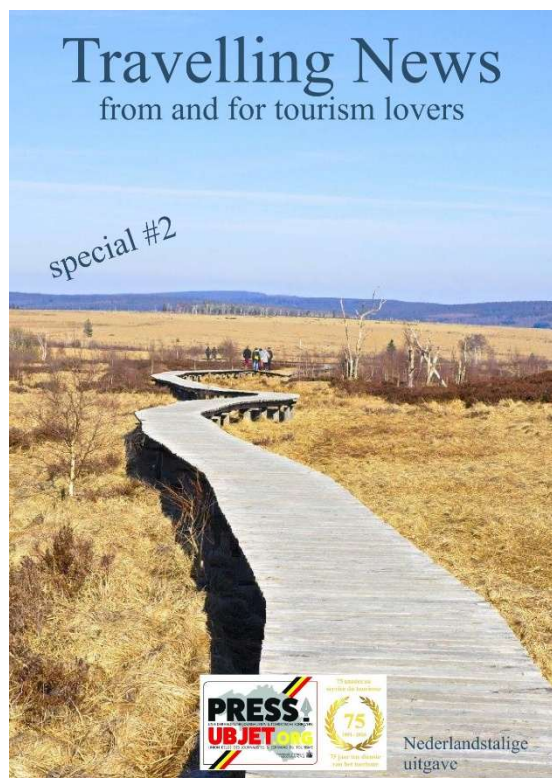
75 jaar ten dienste
van het toerisme

Nederlandstalige
uitgave

VOORWOORD

door Gilbert Menne, hoofdredacteur

Beste lezer,

Dit speciale nummer is het tweede in een reeks van vier speciale nummers die in 2026 in elke taal wordt uitgegeven, samen met TRAVELLING NEWS.

Wat deze nummers bevatten? Je vindt er een selectie van 71 artikelen in het Frans en 60 artikelen in het Nederlands verschenen in TRAVELLING NEWS tussen 2017 en 2025, van nummer 101 tot nummer 132.

De selectiecriteria voor de keuze van teksten zijn gebaseerd op het breedst mogelijke aantal landen dat door onze journalisten is bezocht en hun toerismenieuws. Daarnaast was het de wil van de Raad van Bestuur van UBJET dat artikelen van zowel voormalige leden van onze vereniging als huidige auteurs aan bod

kwamen.

In dit nummer 2 vind je teksten uit de nummers 106 tot en met 111 van TRAVELLING NEWS die gaan over Duitsland, Bosnië en Herzegovina, Noord-Cyprus, Kroatië, Griekenland, Frankrijk, IJsland, Italië, Litouwen, Marokko, Nederland, Portugal, Roemenië, Slowakije, Slovenië, Tsjechië en Zwitserland.

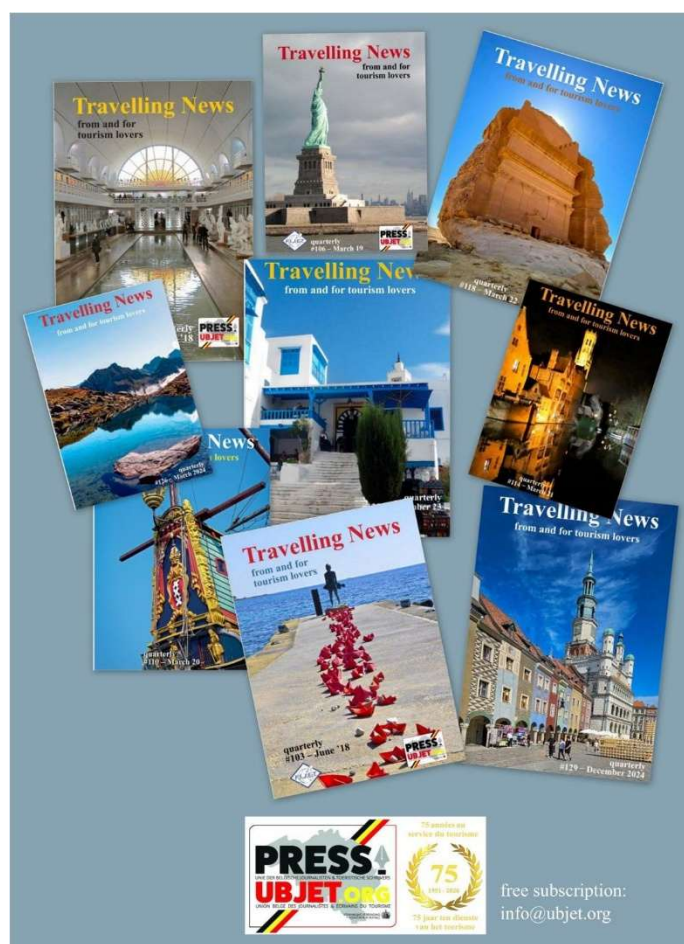
Ik hoop dat je het leuk vindt om te lezen!

from and for
tourism lovers

info@ubjet.org

Inhoud Travelling News special 2

108-22	Dominicaanse Republiek: een land om (opnieuw) te ontdekken	Patrick Perck
108-33	Noorwegen: unimaginaire	Karel Meuleman
108-38	De Mullerthal Trail, indrukwekkend wandelparcours in Luxemburg	Jempi Welkenhuyzen
108-44	Genieten aan de Bodensee, het grootste meer van Duitsland	Patrick De Groot
109-4	Florida, meer dan een pretpark	Karel Meuleman
109-22	Cruisen op de Egeïsche Zee	Jempi Welkenhuizen
110-7	Vilnius: hoofdstad van het nieuwe Europa	Karel Meuleman
111-7	Genieten in Miami en Miami-Beach (Florida, USA)	Patrick De Groot
112-16	Ulm & Neu-Ulm: twee steden met een bewogen geschiedenis	Freddy Byn
112-25	Op het strand van Oostende	Patrick Perck
113-10	James Ensor: de culturele identiteit van een Belgische stad	Jempi Welkenhuyzen
113-38	Paleis Het Loo en Laren - twee topbestemmingen met een face-lift	Freddy Byn
114-12	Brugge die Scone	Patrick Perck
114-27	A tourist takes a picture ... in Canada	Karel Meuleman
114-28	Verviers, stad van laken en textiel (en chocolade)!	Patrick Perck

Dominicaanse Republiek: een land om (opnieuw) te ontdekken

© Tekst: Patrick Perck © Foto's: Patrick Perck & Martine Vermeiren

De Dominicaanse Republiek stond zeker niet nummer 1 op mijn bucketlist. Ik had zo een idee dat er niet al te veel te beleven zou zijn op een Caraïbisch eiland vol afgebakende resorts waar je op vakantie gaat om je heel de tijd te laten verwennen in zo'n afgesloten resort maar waar je niet buiten de balustrades komt om het binnenland te ontdekken. Toen FIJET enkele journalisten uitnodigde om (meer dan) een kijkje te gaan nemen stond ik niet te trappelen maar vroegere FIJET-persreizen hadden zo'n indruk nagelaten dat ik me aansloot om te gaan zien... en ontdekken. Niet zo makkelijk een rechtstreekse vlucht te vinden want schier alle vluchten gaan naar Punta Cana, helemaal in het oosten, wijl wij uitgenodigd werden helemaal in het noorden, in Puerto Plata.

FIJET delegatie werd door de Minister van Toerisme ontvangen

EEN BOEIEND VERLEDEN

De Dominicaanse Republiek heeft wel een boeiend verleden dat zeker enkele geschiedenislessen verdient. Oorspronkelijk bevolkten de Taino, die vanuit Venezuela zeilden, dit eiland dat ze Ayti noemden en vandaar uiteraard Dominicaanse Republiek dat later het oostelijk gedeelte van het eiland zou worden wijl westen de Haïti werd. Ondertussen ontdekte in 1492 Christoffel Columbus het eiland en gaf het de naam Hispaniola (deze Italiaan was ten slotte door Spanje uitgezonden op zoek naar goud en zilver...). Na een paar tussenstops stichtte deze ontdekkingsreiziger La Isabela wat later de hoofdstad Santo Domingo zou worden. De bevolking decimeerde want de “blanken” brachten ook blanke ziekten zoals mazelen en griep met zich mee en daar waren de inboorlingen niet tegen bestand. Midden 16^e eeuw opnieuw bevolkingshause want slaven werden vanuit Afrika massaal aangevoerd om o.a. op de suikerriet- en tabaksplantages hun beste beentje voor te zetten. In 1804 werd Haïti onafhankelijk van Frankrijk (eerste onafhankelijke zwarte republiek) en claimde in haar euforie dan maar onmiddellijk het hele eiland. Dat duurde zowat voort tot in 1844 toen Dominicaanse Republiek op

haar beurt de onafhankelijk uitriep. Verschillende krijgsheren vochten onderling een bloedige strijd uit en Spanje lijfde in 1861 de Republiek in, maar... de Gele Koorts brak uit en de Spanjaarden kozen het hazenpad. Krijgshoofd Baez verkocht het land dan maar aan de Verenigde Staten voor 150 000 US Dollar en zo komt het dat je buiten de plaatselijke munt, de Pesos, je nog overal met Dollars kan shoppen. Plaatselijke geweldenaars bleven in feite de macht uitoefenen en de bevolking uitbuiten. Volgende heugelijke periode situeert zich tussen 1930 en 1961 want Rafael Leonidas Trujillo, eerst een kleine gauwdief maar zich op werkend tot El Jefe (de chef) en zelfs tot El Generalissimo en El Choco (de Geit), zorgde voor een schrikbewind van jewelste. Was een van de bloeddorstigste tirannen die de wereld ooit heeft gekend. Grootheidswaanzin kenmerkte hem maar bij hoeveel anderen hebben we dit ook niet gezien... hoofdstad moest voortaan Trujillostad heten en de munt moest de Trujillo worden en... gelukkig werd hij op tijd vermoord. Zijn doorzeepte auto staat nu in het Museum voor historie en geografie van Santo Domingo. Huidige president sedert 2012 is Danilo Medina.

Net als in Rio de Janeiro maar iets kleiner

OCEAN WORLD

Ons meer dan luxueus resort, Be Live Collection Marien (5*) gebruiken we als uitvalsbasis om het noorden van de Republiek te ontdekken. Eerste place to be is *Ocean World* in Puerto Plata. Is op Amerikaanse leest geschoeid en dus reusachtig groot. Je kan je tegelijk inschrijven voor persoonlijke ontmoetingen met dolfijnen, haaien of zeeleeuwen. Aan jou de keuze. Ongelooflijk proper en attractief park om met gans het gezin te bezoeken maar plan maar gans de dag wil je rond geraken. Ik kan onmogelijk duiden welke attractie of zone favoriet is want alles in overtreffende trap. Kan je je inbeelden dat je binnen in een vogelkooi kan rondsnuffelen terwijl parkieten en papegaaien en toekans en... om je heen fladderen of op je schouder of hoofd komen zitten mekkeren? Of kies je voor de dolfijnen. Vanop de tribunes prima maar waarom niet mee het bassin in en je laten skiën op hun rug? Iets meer macho, dan ga je voor de haaien met weerom zelfde keuze. Oppassen voor hun bek want de snelheid waarmee ze de gevaarlijk uitzierende tanden op elkaar knappen is onvoorstelbaar. En toch kan je ze aaien! Onder begeleiding natuurlijk! Heb je niet genoeg aan de zeeleeuwen ga dan op studie naar de sponzen of anemonen of de reuzehagedissen. Moe van dit alles: meer dan groot zeewaterbassin en speeltuinen voor alle leeftijden. Parasols dienen enkel voor de zon want tijdens dit seizoen geen regen te bespeuren!

RUM, SIGAREN, AMBER, LARIMAR

Kon ik op dat ogenblik weten dat DR zo veel meer in petto heeft... Dagen vol ontdekkingen. Hoogste tijd om enkele fabeltjes uit de wereld te helpen. Als je aan rum denkt denk je aan... Cuba toch? Fout, zo fout want grootste producent van de beste rum ter wereld is... Dominicaanse Republiek! Bezoeken maar en proeven en beamen. Hoewel ik niet pretendeer een kenner te zijn toch een heerlijk goedje. Merken? Ga op zoek naar Brugal of Matusalem of Barcelo. Je hebt ze in alle prijsklassen maar ze zijn stuk voor stuk hun prijs waard. Bij Cuba denk je ook aan sigaren, ja toch? Alweer mis want alweer moet je voor de crème de la crème hier op het eiland Hispaniola zijn. En opnieuw keuze te over: Arturo Fuente of Flores of Balmoral... paffen maar. Maar daar stopt het niet: voor cacao, suiker, goud,

silver en amber. En natuurlijk ook Larimar: zelfs de enige plek ter wereld nml nabij het dorpje Los Chupaderos. Larimar is zeldzamer dan diamant en dus kreeg mijn wederhelft maar een heel... klein steentje....

△
▽ Voor de durvers

Voor rum en sigaren moet je in de DR zijn!

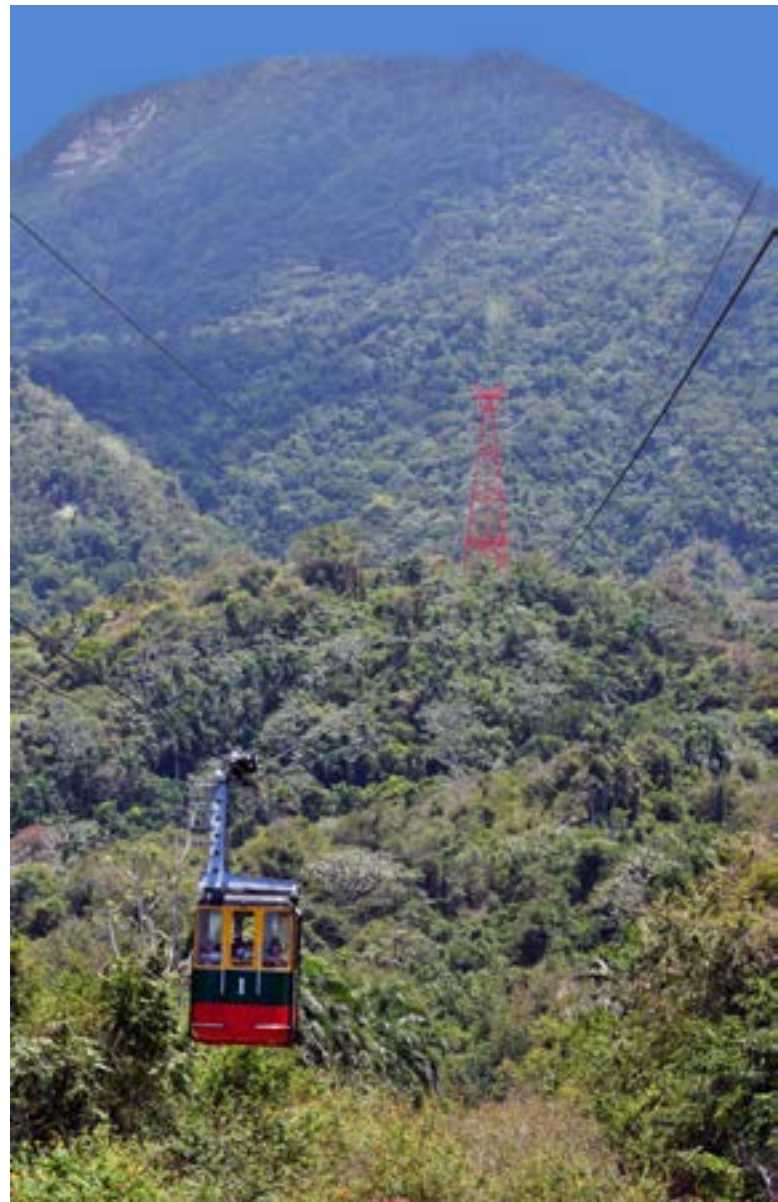

△ Ocean World, en flaneer er midden tussen de allergrootste snabels

NATUURSCHOON EN GESCHIEDENIS

Dat zouden we's anderdaags maar in volle glorie ontdekken. En dat er geschiedenis werd geschreven is een understatement want vooreerst bezoek aan *Fort San Felipe*. Niet denderend groot en kwakkel van een meegeleverde hoofdtelefoon maar prachtig uitzicht op Puerto Plata, gesticht door Bartholomeus, de broer van Columbus in 1495 en historisch wel belangrijk met enkele historisch belangrijke pancarten. Om "uiteraard" te kunnen uitroepen naar de oorsprong van de naam Puerto Plata moet je met de "*Teléférico*" naar omhoog, de Isabel de Torres-berg op naar een hoogte van meer dan 800 meter. Vanuit de wiebelende cabine zie je onmiddellijk waarom Columbus de net uit de grond gestampte haven Puerto Plata noemde. Plata kan correct vertaald worden als zilver en vanop deze hoogte zie je het water weerspiegelend door de fel schijnende zon als... een zilveren schaal. Er is trouwens nog een andere verklaring want hier groeit weelderig de Yagrumo boom, met zeer brede bladeren die een zilverachtige glans hebben en bekijk die dan in diezelfde zon. Boven zie je Jezus met gespreide armen net zoals het beeld in Rio de Janeiro hoewel hier iets kleiner (1/3).

△ *Teléférico* : wiebelend maar veilig naar de hemel
 ▽ Voor wie interesse heeft in geschiedenis

Vele hutjes en huisjes stralen de wens van de bewoners uit

SANTO DOMINGO

's Anderdaags moesten we naar de hoofdstad, naar de Minister van Toerisme, maar andere besognes dus naar *Tatto Plata en Cabarete*, wereldhoofdplek voor windsurfers en kiteboarding. Met een beetje geluk kan je ook aan walvisspoting doen. Ik had geen geluk, maar mijn plaatselijke gids, Juan uit Argentinië die hier bleef hangen nadat hij het meisje van zijn dromen hier was tegengekomen is overtuigend vastberaden: hij zag hier al meermaals springende walvissen. Wel lekker koel ontspannend tussen de bomen waar het heerlijk ruikt naar... amandelen. En dan toch naar Santo Domingo, de hoofdstad. Meer dan vier uur rijden strak in het pak want op officieel bezoek bij *Francisco Javier Garcia Fernández*, maar zeg maar gewoon mijnheer de Minister van Toerisme! Een vlotte prater (enkel in Spaans en dus gebruiken we een tolk) met een visie. Is een blijver want al voor de derde maal minister en heeft al geregeerd onder twee presidenten. We worden allen voorgesteld en onze FIJET-voorzitter de heer Tijani Haddad onderstreept op zijn eigenge-reide wijze het belang van toerisme wijl onze eigen UBJET-voorzitter Gilbert Menne het probleem van de pollutie aankaart (dus niet enkel in België een probleem). De heer Fernandez was wel onder de indruk van het potentieel aan journalisten dat hij te woord stond en we beloofden allen plechtig te rapporteren over de ontdekte pareltjes die het land te bieden heeft. Rest van de dag op ontdekking in de hoofdstad Santo Domingo (wil je volledige naam, voeg daar dan nog "de Guzman" aan toe). De stadswijk *Ciudad Colonial* behoort sedert 1990 tot Unesco Werelderfgoed en met reden. De kathedraal is de oudste kathedraal van de hele Nieuwe Wereld, de Fortaleza Ozama is in prima staat alsook het Paleis van Diego, de zoon van Kristoffel Columbus. De stad werd echter in 1496 gesticht niet door Christoffel maar door Bartholomeus, zijn broer. Flaneer elegant in de nog steeds originele Columbussteegjes. Heel de stad ademt nog Columbus uit maar must plus extra is het splinternieuw *Museum Mar*, helemaal gericht op... de zee en... Columbus. Tal van destijdse schepen en karvelen en tal van gebruiksvoorwerpen en tal van... van alles. Je loopt midden tussen de kanonnen maar ze schieten niet echt. Maar wat ik hier voor het eerst in mijn leven meemaakte tart alle verbeelding: 4-D cinema! Zwart-Wit film, kleurenfilm, cinerama, 2-D cinema

△ *Het Paleis van Columbus*
▽ *Het Museum MAR*

of 3-D cinema? Allemaal achterhaald. Hier moet je zijn voor 4-D films (*The Colonial Gate 4D Cinema*). Je ziet niet enkel alles in reliëf en met dieptezicht, je hoort niet alleen alles in surround maar je beweegt ook zelf met het beeld, omhoog, omlaag, scherpe bocht links, goed dat je stevig vast geankerd zit maar hier eindigt het niet.... Ook geuren komen op je af zowel als regen, wind.... En zo volg je "De Slag om Santo Domingo" (stadsinvasie van piraat Sir Francis Drake in 1586) of andere merkwaardige pareltjes. FIJET zorgde ervoor dat ik een heel ander beeld opving van de Dominicaanse Republiek. Een zo boeiend land qua historie en cultuur, een zo boeiend land qua fauna en flora, een zo boeiend land qua ontspanning en vertier. Dominicaanse Republiek: een land om (opnieuw) te ontdekken. Met dank aan FIJET-Amerikas en haar voorzitster Maria Paredes pmalena22@hotmail.com

Noorwegen : unimaginaire*

.....
 © tekst en foto's Karel Meuleman

Ter gelegenheid van de Norwegian Tourism Workshop kreeg ik de gelegenheid om het land te leren kennen. Ik had al gehoord dat dit het mooiste land ter wereld is. Daar kan ik inkomen, zeker wanneer je de maartse buien langs de Atlantische Oceaan buiten beschouwing laat: water, waar je ook kijkt, talloze eilandjes, majestueuze fjorden, eindeloze landschappen, uiterst vriendelijke mensen, enzovoort. Het is ook groter dan je denkt: de afstand tussen Noord- en Zuid-Noorwegen bedraagt 1,752 km, zowat de afstand Brussel-Sofia. Het land is onder meer bekend om z'n trollen, Vikings, de twee Edvarden, met name Grieg en Munch, Hendrik Ibsen, Thor Heyerdahl en Roald Amundsen. Noorwegen zet veel middelen in om het land toeristisch aantrekkelijk te maken; alleen aan de hoge prijzen kunnen ze niets doen... Maar een pintje op de Brusselse Grote Markt heeft ook z'n prijs!

BERGEN?

Mijn eerste kennismaking met het land in Bergen, de tweede stad van Noorwegen, was zoals Magritte's 'Ceci n'est pas une pipe': bij het buitenkomen van de luchthaven prijken op een berg (je) reuzengrote letters met daarop 'Bergen?'. Tussen haakjes: een retourtje vanuit Brussel is er al vanaf €154. Bergen is een grootstad maar op mensenmaat met kleurrijke, houten huizen aan Bryggen (Unesco-werelderfgoed!), temidden van de... bergen (jawel), aan een fjord met heel wat cruiseschepen. Duitse en Nederlands-Vlaamse kooplui werden rijk met het verhandelen van kabeljauw/stokvis en bouwden de mooi geschilderde huizen. Best verken je het historische centrum te voet of per fiets, al dan niet met gids. Een helm is verplicht maar je mag dan ook (voorzichtig) op het voetpad fietsen en zelfs tegen het verkeer in rijden in straten met enkelrichting. Tip: van op Ulriken kun je in 4 à 5 u licht dalend wandelen naar Mt. Fløyen in het hart van de stad; van daar kun je in een half uurtje afdalen te voet of met de kabelbaan. De paden zijn aangelegd door sherpa's en ze onderhouden ze ook.

Håholmen eiland, 18de-eeuws Noors vissersdorp omgevormd tot hotel

△ Bud, typisch Noors dorpje
▽ Sleëen is moeilijker dan het lijkt

FERRY'S

Vanuit Bergen vertrekken vele ferry's voor korte of lange oversteken. De meeste zijn comfortabel met vliegtuigzetels en catering aan boord. Met een snelheid van om en bij de 60 km/u klief je door de golven. Hoewel vele eilanden met bruggen verbonden zijn, gaat vervoer over water het snelst. Ferryboten zijn dus een zegen en waar ze aanleggen, staat er stipt een lijnbus te wachten. Let wel: men is streng op het dragen van de gordel in de bus. Lange tijd had de Hurtigruten het monopolie op de dagelijkse dienst langs de kust. In januari 2021 komt daar verandering in met de maatschappij Havila Kystruten die 4 milieuvriendelijke schepen in de vaart brengt, voortgedreven door gas en elektriciteit. Heel wat ferry's leggen nu ook al hun motoren stil aan de kade en schakelen daar over op elektriciteit van de wal.

HET ECHE NOORWEGEN

Bij de oversteek van Solund naar Værlandet voeren we mee op een kleine postboot met grote snelheid tussen de eilandjes laverend; hier en daar merden we aan met post en kranten, zelfs waar maar één iemand woont. Eens buiten de beschutting van de eilandjes ging de oceaan nogal heftig te keer maar dat kon de pret niet drukken, integendeel, het was een belevenis. Værlandet bestaat uit vier eilandjes, verbonden met soms zeer spectaculair 'getwiste' boogbruggen (om schepen door te laten) en die verkenden we per fiets tot aan onze slaapplek: enkele nieuwe bungalows aan de rand van de oceaan, perfect voor storm watching. Vanuit je bed zie je de natuur tekeer gaan of je kunt genieten van het zonnetje op je balkon. Verwacht geen massa toeristen want daar is geen accommodatie genoeg voor: just you and me. Wat later reden we over de Atlantic Road, een van de mooiste routes ter wereld, slechts 8 km lang maar voorzien van 8 bruggen. De aanleg van de weg duurde 6 jaar; 12 orkanen veroorzaakten amper vertraging. De beroemde Storseisundet lijkt een 'onmogelijke' brug die sterk hellend en bochtig is, tegelijk! Via een wandelpad van zowat een kilometer kun je de fotogenieke brug in al haar schoonheid op de gevoelige plaat vastleggen. Er over rijden is nog het meest adembenemend.

Anekdote

Toen we kennismaakten met de anderen van ons groepje stelde een Australische touroperator zich

voor: 'Hi, I'm Sonia' waarop een van de anderen 'Me as well'; eerstgenoemde antwoordde gevat: 'That's a funny name: Me Aswell'.

DE FJORDEN

Vanaf de ruwe kust trokken we de 106 km lange Nordfjord in. De streek ontwikkelt zich toeristisch volop met onder meer de bouw van een echt Vikingschip (30 m lang, tot 200 passagiers en 48 roeiers) en de steilste kabelbaan ter wereld in Loen die je in 5 minuten op 1,000 m hoogte brengt. Daar kun je tot mei skiën, sneeuwschoenwandelen of sleeën.

△ *Op dit eilandje woont één man en hij krijgt elke dag zijn post*
 ▽ *Typisch tijdverdrijf in Scandinavië: worstjes roosteren*

De fameuze Storseisundet brug op de Atlantic Road

VERBLIJVEN

Accommodaties vind je in alle soorten: van zeer eenvoudige kamers, pensions en appartementen tot de meest prestigieuze, zoals De Historiske hotels. Intussen telt de organisatie 62 hotels, stuk voor stuk met een rijke geschiedenis. Eén is me bijgebleven: in Kalvåg, een wat achtergebleven vissershaventje waar vader Fosse huis na huis restaureerde en er kamers van maakte; haast heel het dorpje is nu deel van het complex Knutholmen.

Het Noors

Als Noren praten, kun je hier en daar wat verstaan, maar geschreven tekst lijkt soms bijna Nederlands (of Duits). Zoals bijvoorbeeld *nødutgang*, uitsichtspunt, *inngang*, *vi har åpen* (ø is eu en å is o); let wel ikke betekent 'niet'. Noors, Zweeds en Deens zijn verwant omdat Denemarken er vroeger de plak zwaaide en Noorwegen en Zweden pas sinds 1905 afzonderlijke landen zijn. Nog enkele woordjes: *god dag* of *informeel hadé* (goeiedag), *tusend tak* (hartelijk dank) en *velbekommet* (smakelijk). Door de levendige (vis) handel van Noorwegen met de Nederlanden zijn er veel verwantschappen tussen beide talen. Zo is 'Brugge' afgeleid van het Scandinavische *bryggen* wat 'haven' betekent.

ÅLESUND

Dit lieflijke stadje is gebouwd op drie eilanden en is onder meer gekend om z'n Art Nouveau: na de verwoestende brand van 1904 werd het centrum in Jugendstil heropgebouwd. Ålesund is omringd door pieken van 2,000 m en talloze fjorden. Na 418 treden heb je van op de Aksla een prachtig zicht over de omgeving. Per (elektrische) fiets verken je de stad en ruime omgeving op een rustige manier. Van hieruit kun je elke dag een mooi stuk Noorwegen ontdekken, met onder meer de beroemde maar drukke Geiranger Fjord. Trek dan liever een van de kleine fjorden in met een van de vele ferry's, bv. de Hjørundfjorden. Je legt er aan in het landelijke en pittoreske Sæbø met zo'n 200 inwoners. Van daaruit kun je heerlijk wandelen, langs de rivier of de fjord of in het gebergte. Het Sagafjord Hotel staat uitnodigend naast het haventje. Je kunt er ook enkele dagen een boot afhuren (met jacuzzi op het dek), geschikt voor maximaal 15 mensen.

KLIMAATBEKOMMERNISSEN

Noorwegen heeft een rijke ondergrond, denk maar aan de olie- en gasvelden. Maar het land zet sterk in op milieu. Zo laat het een stuk van z'n olievoorraad in de grond zitten omdat het klimaat belangrijker

is dan 52 miljard olie-euro's. Elektrische wagens zijn sterk gesubsidieerd; opladen is gratis en tot voor kort was dat ook het geval voor de overtocht ervan met de ferry (nu aan halve prijs). Hoewel het een rijk land is door z'n olie zit de prijs van brandstof op hetzelfde niveau als in België. Diesel is beduidend goedkoper dan benzine. Overdreven snelheid wacht hoge boetes. De ondergrond bevat ook nog andere schatten. Zo bezochten we een marmermijn, waar jaarlijks honderden tonnen marmer worden vermalen tot poeder voor de kranten, zodat het papier gladder wordt. Je vaart met een vlot over ondergelopen galerijen en onder het genot van een glas cava geniet je van kleurrijk verlichte grotten met in de verte een saxofoonspeler. Er zouden ook trollen zitten maar die waren die dag met vakantie. De ondergrond heeft ook veel opgebracht voor Røros, een kleurrijk stadje op de lijst van Unesco Werelderfgoed. Sinds de 17de eeuw gaf de kopermijn het stadje met z'n groot aantal houten huizen aanzien. Røros kreeg in 2013 het certificaat Sustainable Destination, een keurmerk dat wordt toegekend aan bestemmingen die systematisch de negatieve impact van toerisme proberen te verminderen.

HET BESTE REISSEIZOEN

Langs de kust heb je de invloed van de Atlantische Oceaan: veel regen en wind, maar weinig vorst en haast geen sneeuw, terwijl het verderop in het binnenland wel serieus kan sneeuwen, ook nog in het voorjaar. Mei-juni is een goeie periode met minder muggen en toeristen. Uiteraard kun je er ook in de

winter terecht voor alle wintersporten. Het is er in geen enkel seizoen goedkoop (een biertje of wijn komt op zowat €10), maar je krijgt er wel heerlijke landschappen en een uiterst vriendelijke bevolking voor in de plaats.

DE OORSPRONKELIJKE BEVOLKING

Op een avond gingen we eten bij de Sami, de eerste bewoners van Noord-Scandinavië, met een eigen taal, cultuur, gewoonten en godsdienst. Ze zien de natuur als een levend wezen, met een ziel. De sjamaan is de tussenpersoon tussen de wereld van de mensen en de goden. In Noorwegen huizen de meeste Sami, zo'n 50 000 in totaal. Sápmi is het land waar ze wonen, tussen met sneeuw bedekte bergen, woeste rivieren, ongerepte meren en stroompjes, toendra's en bossen. Ze leven grotendeels van de rendieren; een kudde telt zo'n 5 000 dieren, maar die waren jammer genoeg de dag voordien naar een 'andere wei', zo'n 100 km verder. Vrouwelijke rendieren slacht men als ze 12 jaar zijn omdat ze grazen in gras met daarin veel stenen; zo slijten hun tanden snel af en voor ze niet meer kunnen eten, slacht men ze. We aten rendiervlees in de gezellige houten goatte, een soort joert zoals in Mongolië. Het smaakt heerlijk maar het is ook wel het duurste vlees ter wereld.

'#VisitÅlesund' begroet je aan de haven

INFO

- www.visitnorway.nl | www.visitnorway.fr
- marmermijn: www.berg-tatt.no
- Historische hotels en restaurants: www.dehistoriske.no

**'onvoorstelbaar' luidt de vertaling maar in het Engels betekent het zoveel meer: als je 't land niet gezien hebt, kun je er geen beeld van vormen.*

De Mullerthal Trail: indrukwekkend wandelparcours in Luxemburg

.....
© Tekst en foto's : Jempi Welkenhuyzen
.....

Voor veel Luxemburgers is het Mullerthal nog onontgonnen gebied. Nochtans blijkt het een waar wandelparadijs, ook voor kinderen. Rotsspleten, bossen en zonverlichte valleien wisselen af met wilde waterstroompjes langs de weg. Ze vormen het decor van de zgn. Mullerthal Trail dat je via drie routes door ongeveer 112 kilometer natuur voert. Sinds het wandelgebied voldoet aan de strenge kwaliteitscriteria van de Europese Wandel Vereniging dat hen als 'Leading Quality Trail – Best of Europe' klasseerde, telde de regio al 130 000 bezoekers. Die komen vooral uit Nederland, dan van ons land en uit Duitsland. Dat laatste is niet zo verwonderlijk wanneer je weet dat er grensaansluitende wandelpaden zijn via de 'DeLux'-route. Overigens ligt de eerste Duitse stad Bitburg vlakbij. Eén en ander situeert zich op de vroegere Romeinse heirbaan, Lyon via Trier naar Keulen. Wij vertrekken vanaf Berdorf en Altrier.

Zicht op Echternach

Grillig gebergte

De Mullerthal Trail telt drie lussen. Elke lus kent zijn eigen karakter. Op *Route 1* vindt men de veranderingen tussen de landschapselementen, rotsen, bossen en weiden, die typisch zijn voor de streek. *Route 2* loopt door het hart van Klein Zwitserland en brengt wandelaars langs spectaculaire rotsformaties die zo uit een film van Indiana Jones of Jurassic Park komen. *Route 3* biedt vooral prachtige beekdalen en romantische burchten. Vanuit de diverse vertrekpunten kan men individuele routes en rondwandelingen maken naar gelang wens, tijd en conditie. De *4 Extra Touren* vullen de Trail nog eens aan met nog meer interessante wandelpaden. Zelf liepen we een deel van Route 2 en 3, waarbij opviel dat men toch over een zekere fitheid en uithoudingsvermogen moet beschikken. Men omschrijft de Mullerthal Trail immers als een 'veeleisend' parcours. Denk aan smalle, steile paden, naast valgevaar, zeker wanneer het nat is. Overigens, de naam Klein Zwitserland werd destijds bedacht door Nederlandse soldaten, zo blijkt, net als de 'Perenkop', een grote rots partij. Het loofwoud, naast de dennen vormen een paradijs voor slakken. Het pad loopt over houten vlonders en brugjes tot de 'Huellee', een grot

waaruit molenstenen werden gebroken. Door het microklimaat gedijt de 15 m hoge Atlantische hulst heel goed. De degelijke signalisatie, geeft de jeugdherbergen + afstand aan, waaruit blijkt dat de Trail voor elk budget iets voorziet. Zelf logeren we in een stijlvol hotel. Maar voorts behoren ook campings of vakantiehuisjes tot de mogelijkheden. Sporen van bewoning vinden we overigens ook op onze tocht. Maar dan uit de jonge steentijd. Af en toe houden we halt om te genieten van het geluid van vogels. Vinkjes oa zo blijkt. Het kabbelend beekje zorgt voor verfrissing. Een bittertje proeven we in de witte klaverzuring of de lievrouwbedstro, lekker voor op de sla. Achter elke hoek ontstaat wel een tafereeltje. Bij 'Adventure Kohlsheuer' brengt een pijl ons boven op de rots. Daar genieten we van een fraai uitzicht. Even later volgt een smalle, donkere spelonk, waar we ons mobieltje gebruiken om bij te lichten. Het dal is 2 miljoen jaar geleden gevormd, zo blijkt. Onderweg zien we stenen in champignonvorm. Ze werden gebruikt bij rituelen zoals we ze kennen bij dolmen en menhirs. Nochtans is Obelix niet in de buurt. We noteren tevens een 30-tal zeldzame varenssoorten, naast een oerbos

△ Panoramisch zicht in Berdorf
▽ De door mensen uitgeholde Hohllay grot

met bomen van 6000 jaar oud. De biodiversiteit in het Mullerthal is enorm: van slangensoorten, tot nachtuilen, het normale wild, amfibieën, maar ook diverse vogelsoorten. Denk aan de zwarte ooievaar en de zilverreiger. Die genieten er van het heldere water en de dikke forellen. Vrij zeldzaam is de waterspreeuw en ja hoor, ook hier is de wolf terug!

VAN INSPIRERENDE VERHALEN EN WATERVALLEN

Onze gids vertelt de volgende dag een mooi verhaal als we ‘*Beim Bildgen*’, een geklasseerde boom, passeren. Het is zelfs een natuurmonument dat, die geschat wordt op 1000 jaar. In 1731 zouden er drie broers onder hebben geschuild voor het onweer. Door een blikseminslag waren er twee op slag dood. De overlevende broer heeft er dan een kapelletje, in de zeven meter dikke eik, geïnstalleerd als dank voor zijn redding. Elke vijftiende augustus passeert er nog een processie. Ook centrumverantwoordelijke Robi Baden van de ‘*Heringer Millen*’ kent dergelijke verhalen. Hij verzorgt voor ons een picknick met streekproducten. Daarvan kent de regio een grote verscheidenheid: appelcider, honing, kaas, vlees, likeuren en brandewijnen. De molen was vroeger één van de belangrijkste in de regio en fungeert nu als toeristisch informatiecentrum en testcenter. Hier kan men wandelschoenen, winddichte outdoor kleding en een assortiment verrekijkers, lampjes en andere accessoires gratis uitlenen. Dat wandelt toch even prettiger, zeker bij regenweer hou je het zo warm en droog. Langs inspirerende watervallen, mooi en wild bosgebied steken we de Route twee over naar Route drie. En bereiken zo de imposante kasteelruïne van Beaufort, gebouwd in de 12^e eeuw op oude Romeinse vesten. Men herkent meteen de diverse stijlelementen o.a. Romaans, Gotisch, tot de Renaissance. Pal erachter bevindt zich het nieuwe Renaissancekasteel uit de 17^e eeuw. Tot voor zeven jaar terug was het nog bewoond, nu staatseigendom. Te bezoeken in groep. Eind 19^e eeuw was er een conservenfabriek, nadien kleine distillerie van Cassis: de bessenlikeur *Cassero*. Die wordt intussen elders in de buurt gestookt. Maar proeven kan nog steeds. Een regio te voet verkennen vraagt tijd, zeker om details op te nemen en de kracht van de natuur te voelen. Wandelen doet men op eigen ritme, maar een goede gids betekent steeds een meerwaarde. Afhankelijk van de zin, tijd

△ Donjon Burg Beaufort
▽ Basiliek Echternach

en wandelrichting kan men ook de gewenste eet- en slaaplocatie kiezen. In principe is het raadzaam vooraf informatie hierover op te vragen om uw accommodatie te boeken. Maar vanwege de goede busverbindingen kan men uiteraard de Mullerthal Trail vanaf een vast punt verkennen. Wij kozen voor deze laatste optie.

De Mullerthal Trail is over het algemeen het hele jaar toegankelijk. Sommige hotels zijn alleen maar open tijdens het seizoen, van Pasen tot half november. Sommige restaurants serveren door de week pas's avonds. Soms is het raadzaam vooraf te reserveren. Voor wandelaars is er een *Mullerthal Trail*

Pocketguide, een wandel- en panoramakaart en een suggestiefolder. In de *Mullerthal Visit Guide* vindt men alle info over cultuur, de sites, sport en natuur.

OUDSTE STAD ALS UITVALSBASIS

Echternach is de oudste stad van Luxemburg, gelegen aan de oostgrens van het groothertogdom. Het is meteen de centrumstad van het Mullerthal en kan als uitvalsbasis dienen voor tal van wandelingen. De historische oude stad biedt tal van attracties en bezienswaardigheden. *Gilles Wunsch*, ex-radio presentator toont ons het mooie 'Petrus en Paulus'-kerkje, dat gebouwd is op een heuvel met Romeinse vesting. Er worden nog maar weinig missen opgedragen. Het gebouw is eerder in gebruik klassieke concerten. Vroeger kwamen er veel pelgrims naar toe. De stenen weenden immers. Wisten zij veel dat dit kwam door de poreuze ijzersteen. Die slorpte al het water op dat bij droogte weer naar buiten kwam. Het Paleis van de Benedictijnen met tuinen, nu lyceum met internaat, kent ook een heel verhaal. Na de Franse Revolutie werd er een tijd nog porselein in gefabriceerd. Uiteraard is er de Willibrordus basiliek. De must van elk bezoek aan Echternach. De Engelse monnik Willibrord bouwde

Willibrordus schrijn

Oude ridderzaal Beaufort

onder bescherming van de vrouw van Pepijn van Herstal en haar moeder Irmina van Oeren in de zevende eeuw de abdij met kerk, nu basiliek. In de crypte vindt men zijn graf en de bron. Daar is ook de kapel van de grote Portugese gemeenschap in Echternach, opgedragen aan OLV van Fatima.

Sinds de Middeleeuwen vindt op dinsdag na Pinksteren jaarlijks de bekende springprocessie plaats. De deelnemers zijn aan elkaar vastgemaakt met witte zakdoeken en springen in de maat van de processiepolka. De processie is intussen verkozen tot Unesco immaterieel erfgoed. De legende gaat dat ‘de lange mens’, een vioolspeler, veroordeeld was

tot het schavot. Zijn laatste wens was nog eens op zijn strijkinstrument te spelen. Zo hypnotiseerde hij de omstaanders. Maar Willibrordus wist de mensen te bevrijden van de betovering. Dat was toen een mirakel! Vandaar een processie om dit te gedenken. Andere bronnen verwijzen dan weer naar de loopwijze van epileptici die naar Echternach kwamen om er hun genezing af te smeken. Wie heeft gelijk, wie zal het zeggen? Jaarlijks zakken zo’n 9 000 deelnemers en toeschouwers af naar Echternach, het zijn veelal mensen uit het grensgebied. Er heerst dan steevast een goede stemming want de muziekkapellen zorgen voor ambiance in de stad.

Mooie vredige plek

Idyllisch wandelen

INFO

- www.mullerthal-trail.lu of www.mullerthal.lu en www.visitluxembourg.com
- Wij verbleven in Hotel Eden au Lac (Spa en fitness) te Echternach met restaurant Le Présidence: www.edenaulac.lu – picknick en testcenter: www.mullerthal-millen.lu/heringer-millen (kleding)
- Likeur Cassero: www.beaufortcastles.com
- Déjeuner: www.opderrasse-born.lu
- Diner: www.hotel-au-vieux-moulin.lu –
- Cidrerie Ramborn: www.ramborn.com. Perscontact: Lis Lorang via lis.lorang@lft.lu

Genieten aan de Bodensee, het grootste meer van Duitsland

.....
 ©Tekst en foto's: Patrick De Groot

Duitsers zijn verwoede vakantiegangers... overal in de wereld komt men ze tegen. In hun eigen land hebben zij onder meer een voorliefde voor de kusten van de Noordzee (zoals het eiland Sylt), de badplaatsen van de Oostzee... en de Bodensee in Zuid-Duitsland. Wij verkennen de Duitse oevers van 's lands grootste meer (met 536 km² het derde grootste van Europa) en konden er volop genieten van de natuur en cultuur. Kwaliteit staat hier zeer hoog aangeschreven. Niet voor niets heeft de regio- ook dankzij het milde klimaat — de bijnaam van de Duitse Côte d'Azur.

De Bodensee (of Meer van Konstanz) is gelegen op een hoogte van 395 m en heeft een max. lengte van 63,5 km en max. breedte van 14 km. De totale oeverlengte bedraagt 273 km, waarvan aan de Duitse noordelijke oever 155 km in de deelstaat Baden-Württemberg en 18 km in Beieren, in het oosten 28 km in Oostenrijk en aan de zuidelijke oever 72 km in Zwitserland. De watertemperatuur

in juli is gemiddeld 20 °C. De Bodensee is een drinkwaterreservoir voor 4,5 miljoen mensen. Langs de oevers vindt men tal van nederzettingen, kuuroorden, wellnesscentra en stranden. De regio is ook een bekende fruit- (vooral appels) en wijnstreek (de hoogst gelegen wijnregio van Duitsland). Hou wel rekening met de zeer grote verkeersdrukte en dito parkeerproblemen in de zomer.

Zicht op Friedrichshafen vanaf de Moleturms

FRIEDRICHSHAFEN “DIE STADT DER ZEPPELIN”

Wij verbleven nabij Friedrichshafen, in het fantastische familiehotel Ring Krone 4*S in Schnetzhausen. Het werd in 1835 opgericht als gasthof. Het hotel telt 145 kamers/suites en heeft een groot wellnesscenter. Het is tevens een businesshotel, vlakbij de fabrieksterreinen van Zeppelin.

Het eerste luchtschip van Zeppelin werd ontworpen door graaf Ferdinand von Zeppelin (1838-1917) en werd gelanceerd op 2 juli 1900. Er kwam echter een abrupt einde aan de groei van de luchtscheepvaart door de ramp op 6 mei 1937 met de LZ129 Hindenburg in het Amerikaanse Lakehurst (New Jersey). Een (opzettelijke?) explosie kostte het leven aan 36 mensen (van de 97 aan boord). De Hindenburg was 245 m lang, de grootste diameter 41,2 m, en de max. snelheid was 120 km/u. Hij kwam op 4 maart 1936 in dienst en telde 72 bedden voor een rijk cliënteel. In 's werelds grootste Zeppelinmuseum – dé topattractie van Friedrichshafen met jaarlijks 250 000 bezoekers – werd een gedeeltelijke reconstructie van de legendarische Hindenburg gebouwd. Dit is een fascinerende en leerrijke belevenis voor jong en oud! In het museum (° 1996) worden 1 500 originele objecten tentoon gesteld, er zijn filmprojecties en een “Wunderkamer” met allerlei souvenirs. Zeppelin heeft in de jaren '20 en '30 ook luxe-auto's geproduceerd in samenwerking met Maybach. De stad werd omwille van de Zeppelifabrieken zwaar gebombardeerd door de Amerikanen en Britten tussen 28 april en 20 juli 1944, met 625 doden. Na WOII werd de stad heropgebouwd en telt nu 62 000 inwoners. Flaneer op de promenade langs de Bodensee en beklim de 117 trappen van de Moleturns: op het 22 m hoge platform geniet men van een prachtig uitzicht en soms ziet men zeppelins: men kan nl. privé toeristische tochtjes maken met een luchtschip... maar de hoge prijs lag boven ons budget. De Bodensee-Airport Friedrichshafen is een belangrijke Duitse regionale luchthavens met jaarlijks 540 000 passagiers. Er zijn verbindingen met o.m. Frankfurt, Düsseldorf, Hamburg, alsook naar het buitenland. Friedrichshafen is centraal gelegen om tal van excursies te maken. Het openbaar vervoer (bus, boot) is zeer goed georganiseerd. Wij namen o.m. de schepen van de Bodensee-Schiffsbetriebe GMBH (BSB). Deze onderneming heeft ook

Nostalgie aan de Bodensee in Bregenz

Het beeld Imperia in de haven van Konstanz

een snelle katamaran in dienst naar Konstanz (duurt 52 minutes). Of men kan het schip nemen naar het Zwitserse Romanshorn. BSB biedt ook combitickets aan voor boot + toeristische attractie (b.v. naar het Insel Mainau, of naar Friedrichshafen met het Zeppelinmuseum).

LINDAU IM BODENSEE

Dit is de enige stad aan de Bodensee in Beieren. Op het eiland Altstadt Lindau opende in april 2019 het nieuwe Kunstmuseum nabij het station. Er loopt tot 29 september 2019 een interessante openingstoonstelling over de Oostenrijkse architect en kunstenaar Hundertwasser (1928-2000).

Langs de oevers van de Bodensee liggen enkele haventjes (Seehafen, Segelhafen) en verschillende luxe-hotels, waaronder het Bayerisches Hof. Maak een stadswandeling in dit zuiders aandoende stadje en bewonder de oude burgerhuizen en het Altes Rathaus in de winkelstraat Maximilianstrasse. Aan de Marktplatz ligt de katholieke barokke Stiftskirche. Vervolgens staken we even de Oostenrijkse grens over naar Bregenz.

BREGENZ

Is de Landeshauptstadt (30 000 inwoners) van Vorarlberg, na Wenen de kleinste deelstaat (2,601 km², 391 741 inwoners) van Oostenrijk. Bregenz ligt op een drielandenpunt (grens met Duitsland en Zwitserland). Het is een bekende kunst-, cultuur- en congresstad. Beroemd zijn de Bregenzer Festspiele sinds 1946, met openluchtuitvoeringen op het meer (op de Seebühne) en jaarlijks meer dan 200 000 toeschouwers. De editie zomer 2019 programmeert Rigoletto van Giuseppe Verdi.

Bregenz is prachtig gelegen aan de Bodensee op 396 m hoogte. Wandel in het kleine, mooie stadscentrum en in de Oberstadt (Bovenstad). Interessant zijn het moderne Kunsthaus Bregenz (°1997) en het Vorarlberg Museum. Een kabelbaan brengt je naar de 1,064 m hoge Pfänder.

Vervolgens bezoeken wij het deel van de Duitse Bodensee ten westen van Friedrichshafen.

Het paaldorp van het Pfahlbauten museum in Unteruhldingen

ÜBERLINGEN

Dit stadje is bijzonder aangenaam met een leuke meerpromenade. Bezoek het mooie Marktplatz, het Rathaus, en de Münster. In 2020 (t.g.v. het 1250 jarig jubileum van de stad) zal hier de befaamde Landesgartenschau plaatsvinden, gedurende 179 dagen (23 april — 18 oktober). Men is reeds bezig met de aanleg van een nieuw 11 ha groot Uferpark langs de Bodensee. Er zullen tweewekelijkse wisseltentoonstellingen georganiseerd worden, alsook 3 000 evenementen! Überlingen is ook een bekend kuuroord (o.m. Kneipp-kuren). In de omgeving ligt langs de Bodensee-oever (met tal van wijngaarden) het bedevaartsoord Birnau met een indrukwekkende Basiliek (1746-1750). Het Pfahlbauten museum in Unteruhldingen (sinds 2011 Unesco Werelderfgoed) handelt over de prehistorie (Steen- en Bronstijd ca. 4000 – 850 V.Chr.): er is een Archeologisch museum met multimediashow Archaeorama maar de grote trekpleister is het openluchtmuseum met de reconstructie van een paaldorp in de Bodensee.

SALEM

Met een voormalig middeleeuws cisterziënzerklooster (in 1134 gesticht), Münster (° 1300) en barokkasteel. Sinds 1802 is het kasteel domicilie en wijngoed van de markgraf von Baden: wijnsoorten zoals Spätburgunder (rosé en rood), Grauburgunder, Weissburgunder, en Müller-Thurgau passeren de revue. Voorbij het onthaalgebouw komt men eerst in de Hofgarten. Verder is er een interessant Brandweermuseum met een unieke historische collectie.

MEERSBURG

Ongetwijfeld één van onze favoriete plaatsjes langs de Bodensee. Het stadje wordt gedomineerd door de Burg (= het oudste bewoonde slot van Duitsland) en het Neuen Schloss (gebouwd vanaf 1710). Zeer aangename meerpromenade met tal van uitnodigende terrasjes. Neem hier de boot naar Mainau Insel.

MAINAU INSEL = HET BLOEMENEILAND

Dit Bloemeneiland (45 ha groot) in de Bodensee blijft voor ons de beste toeristische natuurattractie. Het park is nu eigendom van de opvolgers van de Zweede prins

▽ *Het Altes Rathaus in de Altstadt Lindau*

▽ *Salem: Hofgarten, Kasteel en Kathedraal*

▽ *Op het bloemeneiland Mainau*

Genieten aan de meeroever in Meersburg

en graaf Lennart Bernadotte (overleden in 2004). Het thema voor 2019 (22 maart — 20 oktober) is “zon, maan en sterren” Wij werden in de Paasperiode overweldigd door zo’n 400 verschillende soorten tulpen (de vergelijking met het onvolprezen Nederlandse Keukenhof is niet ver weg!) en narcissen. Hoofdrolspelers in de zomer zijn de rozen en de dalia’s. In het tropische Palmenhuis is een binnententoonstelling met 3000 orchideeën. Vlakbij ligt het Mainau barokkasteel. Trek voor een bezoek aan het paradijselijke Mainau Insel best een volledig dag uit (dit verantwoordt de hoge toegangsprijs van €21,50).

KONSTANZ = DIE STADT ZUM SEE

Konstanz is de grootste stad (86000 inwoners) en een soort Duitse enclave op de Zwitserse oever van de Bodensee. Als winkelstad zijn er meer dan 400 winkels en LAGO als grootste shoppingcenter van de regio. Er zijn ook tal van mogelijkheden voor watersport. In de bezienswaardige Altstadt bezoekt men de Münster (11^e-17^e eeuw) en het oude Rathaus. Aan de Seeufer imponeert het 18 m hoge havenbeeld Imperia, geïnspireerd op een 16de eeuwse Italiaanse courtesane. Vlakbij ligt het monument voor graaf Zeppelin (geboren in Konstanz in 1838).

Konstanz is ook bekend voor het carnaval. Voorbij Konstanz – in het verlengde van de Bodensee – stroomt de Rijn in Zwitserland: bezoek het

prachtige stadje Stein am Rhein en dé toeristische trekpleister “Rheinfall” in Schaffhausen, gelegen vlakbij de Duitse grens. Dit is de grootste waterval (150 m breed en 23 m hoog) van continentaal Europa: het grootste volume voor heel Europa is de Dettifoss in IJsland.

INFO

- Publicaties: een must is de jaarlijkse uitgave Labhards Bodensee Magazin. Editie 2019 aan € 7,50, 256 blz vol informatie over de Bodensee (D, A en CH), alsook Liechtenstein. De Groene Michelin-gids Zuid-Duitsland is één van de beste reisgidsen.

Websites:

- Bodensee-Schiffsbetriebe GMBH /BSB: www.bodenseeschiffahrt.de
- Friedrichshafen: www.friedrichshafen.de / www.zepplin-museum.de / www.ringhotel-krone.de
- Konstanz: www.bodensee.eu
- Lindau: www.lindau.de
- Mainau eiland: www.mainau.de
- Meersburg: www.meersburg.de
- Überlingen: www.ueberlingen-bodensee.de
- Wijn: www.weinregion-bodensee.com

Florida, meer dan een pretpark

© Tekst en foto's : Karel Meuleman

Zeg je Florida dan denk je automatisch aan Miami, Disney World en de Keys en zo. Maar er is zoveel meer te ontdekken in centraal en noord Florida. Tip: op een aantal plaatsen, dikwijls in de buurt van de autoweg, vind je een visitor center. Daar geven ze je graag en deskundig uitleg over wat er zoal te zien en te doen is in de omgeving. Hier geef ik je enkele van de vele mogelijkheden om op je reis door Florida te bekijken.

DAYTONA BEACH

Geland op Orlando waren we op een uurtje in Daytona Beach in ons hotel aan de rand van de Atlantische Oceaan. Het fameuze circuit van Daytona is een mastodont, iets verder van de zee gelegen. Als je de Belgische kust gewoon bent, valt daar niet veel te beleven. Zelfs de zoektocht naar een 'treffelijk' restaurant valt tegen. *Fast food* genoeg, maar een restaurant waar je met genoeg je voeten onder tafel kan steken is moeilijker te vinden. Toch vonden we er eentje waar je verse vis kunt eten; en het was lekker. Boven onze tafel hing een bordje: *'Unattended children will be given an espresso and a free puppy'*; die Amerikanen toch! Op het strand mag je met de auto rijden maar je alcohol drinken is er verboden (hoewel: ik heb het anders gezien!). Daarom tref je er geen paviljoenen. Je kunt wel op de pier terecht voor een goeie pint (enkel bereikbaar via de souvenirwinkel; commercieel goed gezien), heel dikwijls *Belgian style*, al dan niet witbier, in 1992 geïntroduceerd door Pierre Celis uit, hoe kan het ook anders, Hoegaarden. In heel de VS zijn er talloze microbrouwerijen en die hebben succes!

△ Aperitiefje op een strandterras in Seaside
▽ De zonsondergangen aan de Golf van Mexico zijn zonder weerga

△ Bord-met-een-monkel in St. Augustine
▽ Ruimtevaarders-in-spe

DE OUDSTE NEDERZETTING

Ten noorden van Daytona Beach, eveneens aan de oceaan, ligt het historische stadje Saint Augustine. Het is de oudste nog bestaande Europese nederzetting op Amerikaans grondgebied, gesticht in 1565 door de Spanjaarden. De huizen zijn mooi gerestaureerd met aandacht voor de oude koloniale stijl; de vele straatjes zijn een plezier om in te kuieren. De talloze souvenirwinkeltjes dragen bij tot de charme. Ga ook eens langs bij het oudste houten schooltje en het Grieks-orthodoxe museum. Iets buiten het stadje ligt het Castillo de San Marco, het oudste stenen fort van de VS; je krijgt er gratis een rondleiding op vaste uren.

HET CENTRUM VAN DE RUIMTEVAART

Voor een bezoek aan het *Kennedy Space Center* op Cape Canaveral trek je best een ganse dag uit. Zelfs mijn echtgenote als volkomen niet-technent kon er ten volle genieten van al het ruimtetuig dat er is opgesteld. Het merendeel van wat er tentoon staat, heeft ook effectief gevlogen. Vanuit het park vertrekken bussen die je voeren langs de startplatformen; met wat geluk kun je ook een lancering meemaken. De bustour stopt ook bij het commandocentrum van het Apolloprogramma, waar je een gigantische Apolloraket kunt bewonderen, naast onder meer een *Atlantis space shuttle*.

KATOENPLANTAGES

Nog iets noordelijker ligt Jacksonville, zowat de grootste stad van Florida. Je hebt er 30 kilometer stralend wit zandstrand. In het gezellige centrum vind je interessante musea en mooie wijken zoals Five Points en San Marco; je kunt er heerlijk struinen langs bistro's, boetiekjes en knusse bars. Ook het vermelden waard: Kingsley Plantation op Fort George Island. Het statige plantagehuis en bijhorende gronden vertellen het verhaal van kolonisten, slaven en landeigenaren. De slavenvertrekken, stallen, bijgebouwen en tuinen zijn zeven dagen per week open. Zo krijg je een indruk van het leven in die tijd. Het bezoek is goed te combineren met Little Talbot State Park, een natuurpark in z'n zuiverste vorm: een barrièrerif met hagelwitte stranden, vol verweerd wrakhout.

Typisch bouwstijl in Seaside (Bentley inclus), alleen verticale ramen toegelaten

Een echte Space shuttle Atlantis

Massa's grote kleurrijke vlinders trekken later op het jaar naar Mexico om te overwinteren

AAN ZEE

Vanuit Jacksonville is het een hele trip tot Seaside, zo'n vier uurtjes rijden, maar met dit voordeel dat je een uurgrens overschrijdt en het plots een uur vroeger is. Waarom Seaside? De ordinaire naam van het stadje tussen de *Highway 30A* en de Golf van Mexico is net het tegenovergestelde van wat je er te zien krijgt. Ik heb nog niet dikwijls zo'n pure klasse meegemaakt, zowel qua natuur als naar architectuur en gezelligheid. In 1981 plande een team op die plaats een 'community' om de manier van bouwen in noordwest Florida nieuw leven in te blazen. Nu wordt het beschouwd als een van de meest iconische voorbeelden van *New Urbanism*. Het stadje is gebouwd naar mensenmaat waar kinderen zelf kunnen stappen en fietsen in plaats van achter in de wagen rondgereden te worden. Geen enkel huis is gelijk en elk heeft z'n specifieke karakter; toch valt er een uniformiteit in te ontdekken. Dat doe je met enkele uitgestippelde wandelingen voorbij statige maar tegelijk ook speelse, houten huizen in pasteltinten, dikwijls zelfs over onverharde straten. Je zult er geen enkel horizontaal raam ontdekken (verboden!) en vele woningen hebben torentjes waar een koel briesje waait en van waaruit ze de zee kunnen zien. Geen enkele woning mag hetzelfde zijn. Al deze verordeningen komen niet van de gemeente uit, maar van de gemeenschap zelf, want het stadje is in privé handen als een *unincorporated area*. Dat dit alles een prijs heeft, hoeft niet verwonderen: de huizen zijn er peperduur (prijzen starten aan \$1,5 Mio) en het dagiestoerisme tiert er welig (met alle parkeerproblemen vandien). De vergelijking met het mondaine Knokke aan de Belgische kust gaat dus op. Het is er gezellig zitten op een terrasje met zicht op het stralend witte zand en de diepblauwe zee: het lijkt niet echt, zo verblindend mooi zijn de kleuren. Van *Travel + Leisure* kreeg het de titel van 's werelds mooiste strand'. Sinds de film *The Truman Show* er werd opgenomen, is het wereldbekend. Truman Burbank leeft de verzekeringsagent sinds zijn geboorte in een tv-decor waarvan hij denkt dat het de echte wereld is: duizenden verborgen camera's volgen al dertig jaar elk van zijn bewegingen; hij is 24 uur op 24 de ster van een realityshow, de Truman Show. Uiteindelijk ontdekt hij de waarheid, maar de plot verklappen we niet. Robert Davis, die het idee had om op de grond die zijn grootvader gekocht had dit

Heerlijk, helder... de zee

stadje te ontwikkelen, vertelt: *'When I closed my eyes and let my mind wander, I could almost feel the sea breezes evaporating the moisture on my skin. I could recall the special pleasure of relaxing on a porch rocker after a shower at the end of the day on the beach.'*

In '1000 plekken die je moet gezien hebben voor je sterft' verdient Seaside zeker een plaatsje.

INFO

- www.visitflorida.com
- www.visitstaugustine.com
- www.visitjacksonville.com
- www.daytonabeach.com
- www.kennedyspacecenter.com
- www.nasa.gov
(voor de data van de lanceringen)
- www.seasidefl.com

INFO

- Sonya Nedyalkova —
www.oceantravel.bg of
office@oceantravel.bg

Celestial Olympia

Cruisen op de Egeïsche zee

©Tekst: Jempi Welkenhuyzen — © Foto's: Anne Marie Jacob

Een vaarvakantie. Wie droomt er niet van? Met Celestyal Cruises kozen we voor een sterke operator, die bekend staat voor zijn democratische inzet op cultuur. Zeker wat betreft de Griekse eilanden en de Oostelijke Middellandse Zee is deze rederij een aanrader. Het bedrijf exploiteert twee middelgrote cruiseschepen, Crystal en Olympia, waarvan het laatste plaats biedt aan 1.664 passagiers en 540 bemanningsleden

Wij gaan aan boord in de Turkse badplaats Kusadasi en krijgen meteen een 'memberkaart', waarmee je in- en ontscheept. Kusadasi ligt aan de westkust, op een uur van Izmir, aan de Egeïsche zee, ter hoogte van het Griekse eiland Samos. Het is een gezellig vakantieresort, met een grote kustboulevard, winkelcentra en een jachthaven die zeer Mediterraan aandoet. Omdat de stad zeer dicht bij Efese ligt, de grootste en best bewaarde stad uit de antieke wereld, met haar groot amfitheater en de imposante Celsusbibliotheek, meren hier heel wat cruiseschepen aan

ALL-IN

De MS Celestyal Olympia is sinds 1982 in de vaart. Goed voor 37.584 ton, 215 meter lang en 28 meter breed, met een kruissnelheid van 17 knopen. Het is vernoemd naar de plaats waar de Olympische Spelen ooit begonnen. Gebouwd door Wärtsilä in Helsinki – Finland, werd het recent uitgebreid gerenoveerd, waarbij zowel de hutten als de publieke ruimtes helemaal vernieuwd zijn. Het biedt tien dekken, met cabines, suites en faciliteiten voor andersvaliden. Er is een kidsclub, fitness, kapsalon, was- en strijkservice, een kleine bibliotheek, fotogalerij, spa, casino en een ruim buffetrestaurant. Daarnaast is er het ‘Leonardo’- à-la-carte gebeuren, twee binnen- en buitenbars en buiten op het dek kan er ook nog worden getafeld. Daar organiseert men uitgebreide bbq’s. De keuken wordt omschreven als Grieks, maar wij vinden ze internationaal. Wie wil genieten van een weids uitzicht, tippen we de Horizonbar. Uiteraard zijn er twee zwembaden met ligstoelen aan boord. Er staat een podium voor animatie op het buitendeck en binnen wacht een heel ruime zaal voor diverse theatershows. Het schip neemt ons mee naar Patmos, Rhodos, Heraklion, Santorini, Piraeus (Athene) en Mykonos, om zo weer terug te varen naar Kusadasi. Omdat we opteren voor de formule vijf dagen, vier nachten, doen we per dag meerdere bestemmingen aan. Dat betekent vroeg opstaan en ontbijten om daarna van boord te gaan. Soms via de aanlegsteiger, of met een tender. Dit is afhankelijk van de weersomstandigheden, of van haventaksen, naar verluidt. Belangrijk is te weten dat je voor het vertrek met de tender een volgnummertje moet halen in de lounge. Dat doe je best op tijd, een uur op voorhand zit immers iedereen klaar en wie eerst komt, eerst maalt.

EXCURSIES

In onze cruise waren 2 gegidste excursies inbegrepen: Heraklion en Rhodos. Maar er is tijd zat om op eigen houtje rond te wandelen en te snuffelen aan land. Het is zelfs de ideale manier om de eilanden te verkennen. In de haven van Patmos (Unesco Werelderfgoed) vind je een toeristisch infokantoor, waar je met kaart en brochures op weg wordt geholpen. We nemen de lokale bus (2 €) naar het klooster van de Heilige Johannes. Geschiedt in 1088 door de heilige Christodoulos zie je

Rhodos: poort oude stad

er de oude bakkerij, de eetzaal van de monniken, een prachtige kerk met retabel, iconen uiteraard en mozaïeken. Een gedeelte van het klooster is omgetoverd tot museum. We passen voor de grot van de Apocalypse, want het gezellige stadscentrum trekt ons des te meer. Heel knap is de cocktailounge Mostra, waar de sushi lekker is. De eerste gegidste excursie wordt Rhodos. Eveneens Unesco Werelderfgoed. We bezoeken de Acropolis van Lindos met de tempel van Athena. Op een hoogte van 115 meter krijg je een adembenemend zicht op de diepblauwe zee die fel contrasteert tegen het witte dorp. Van daaruit gaat het naar de middeleeuwse stad, waar diverse ridderordes thuis waren. Uiteraard bezoeken we het Paleis van de Grootmeester, wandelen we door het Bourgoskwartier en zien we kerk en moskee broederlijk naast elkaar. Het leuke is dat de Celestyal Olympia hier aangemeerd ligt. Dus keren we terug voor het diner om nadien op eigen houtje verder de stad te verkennen. Dan pas ontdek je hoe de Byzantijnse, Spaanse en Franse invloed het stadscentrum bepalen. Denk aan de 14e eeuwse burcht- en kerkrestanten van de H. Maria, of de bibliotheek van Hafiz Ahmed Agha (18e eeuw) Tip? Loop eens binnen in het Hotelcafé Avalon, een intiem boetiekhotel. De andere tour is Heraklion, hoofdstad van het eiland Kreta. Wegens geen Franse

gids, stappen we in de bus bij de Britse confrater. Zij neemt ons mee naar het Paleis van Knossos, het kolossale paleizencomplex dat meer dan 4.000 jaar geleden werd gebouwd door koning Minos. Sporen van de eerste Europese beschaving zien we in een aaneenschakeling van villa's, theaters, badplaatsen, graven, etc. Het geheel is grotendeels gereconstrueerd. De stad werd immers vernield door een tsunami. Die was veroorzaakt door een vulkaanuitbarsting op het eiland Santorini.

BLAUWE KOEPEL, WITTE KLOKKENTOREN

Santorini staat ook op ons lijstje als 'to-do-on-our own'. Het is vrij druk, maar als men vroeg in de ochtend aankomt, valt het mee. We laten het Vrijheidsplein links liggen voor de kathedraal van St. Marcus en onthouden dat het stadhuis is gehuisvest in de 'loggia Armeria. Er is de fontein Morosini met de talrijke terrassen. Of kies voor de straten van de 25e augustus en Dedalou waar shoppers thuis zijn. En vergeet het knappe gemeentelijk kunstmuseum, cq galerij niet. Voor het bezoek aan Santorini met zijn witte huizen tegen de bergflank nemen we de kabelbaan naar boven. We sluiten er een deal met Amerikaanse scheepsgenoten om samen een busje

Santorini: typisch blauw koepelkerkje

te huren naar Oia, bekend voor de witte huisjes, de windmolens en de blauwe koepelkerkjes. Wie iets meer wil te weten komen over de geschiedenis van het eiland, tippen we het Maritiem Museum of Thera. Verder is het er zeer druk, dus tijdig stoppen voor een terrasje is geen overbodige luxe. In Piraeus, met oog op een snel bezoek aan Athene, huren we een taxi bij het verlaten van de haven. Die rijdt ons rond voor 50 euro en toont in een nutshell de belangrijkste bezienswaardigheden van de stad: acropolis, paleis, parlement, Olympisch stadion, de poshbuurt bij de haven enz. ‘I’m Stavros, the best driver in town’, ratelt de chauffeur constant tussen zijn ‘gidsbeurt’ door. Tip: aan de havenuitgang vind je ook hop on-hop off bussen. Wij prefereerden privé-vervoer. Aan de Acropolis gunt Stavros ons een uur de tijd om de tafelberg te beklimmen, waardoor we weer een Unesco werelderfgoed van de lijst afvinken. Tip: gebruik de tickeautomat! (20 €). En ook Mykonos verkennen we op eigen houtje. Dit is wel het meest kosmopolitische van alle Griekse eilanden. Niet in het minst door de vele toeristen, maar ook door tal van vedetten die hier thuisgeven. We flaneren door de geplaveide straatjes waar boetiekjes, van vintage tot chic, je verwelkomen. Vergeet zeker de straat niet waar alle kunstgalerijen gevestigd zijn. Zelf waren we enthousiast van

‘Dio Horia Contemporary Art Platform’ en ook in de ‘Mykonos Gallery’ noteerden we moderne kunst. Je passeert de Paraportiani orthodoxe kerk. Enkele meters verder wacht het folkloremuseum in een oude kapiteinswoning en zo zak je af naar het ‘kleine Venetië’ en het Alefkandrakwartier met de bekende windmolens. Dé plek voor een selfie!

FACILITEITEN

Het leven aan boord valt absoluut niet te versmaden. Je krijgt dagelijks je krantje met het gedetailleerde programma. Voor de kids is er een speciale speelruimte en wie zin heeft in een competitie pingpong of basket, ook dat kan. Er zijn kookdemo’s, je leert cocktails shaken, bloemschikken, kwissen, kortom, te veel om op te noemen. Vanaf 9 uur’s ochtends tot’s avonds, is er animatie. Dat kan tot keuzestress leiden. En het is een valkuil, voor wie het eerst op cruise gaat. Je wil immers zoveel mogelijk meepikken. Niet doen, dus! Ook te vermijden: de bordenvolle buffetten, waar heerlijk je eten toelacht. Er is altijd en overal eten en drank aan boord: in het ruime Aegean restaurant, maar ook aan het Léda of Aura Buffet op de bovendekken en bij het zwembad. A la carte eet je in ‘Leonardo’, waar een persoonlijke ober en sommelier

je verwacht. Voor specialiteiten betaal je wel extra. Als je dus niet oplet, kom je vlot enkele kilootjes bij. Hou rekening met vaste uren. Wel leuk is dat je zelf kunt kiezen met wie je aan tafel wil zitten. Door de dag kan men casual verschijnen, 's avonds kleedt men zich toch op. Zeker voor de Captains cocktail. En best ook als je nadien afzakt naar de Argo bar of het Selene salon.

Zeker meepikken: het bezoek aan de brug. Daar legt men je haarfijn het vaarschema uit. Uiteraard geniet je er meteen van het beste uitzicht over de Egeïsche zee. En nog een aanrader zijn de 'spectacles', de shows die 's avonds in de Muses lounge worden opgevoerd. Wie zich wil verzekeren van een goede plaats, komt best op tijd, want ook hier geldt: wie eerst komt, kan zijn plaats kiezen. De shows zijn van wisselende kwaliteit en soms wat achterhaald, maar er waren er toch ook optredens die onze voorkeur wegdroegen. Zo bleek de 'Cirque Fantastique Show' te werken met artiesten die de afgelopen jaren nogal wat Awards wegkaapten. En ook in 'Cabaret' zaten best entertainende momenten. Over Awards gesproken, Celestyal Cruises kreeg vijf sterren als Best Mid-Size Ship, voor de excursies van 'Cruise critic' / Cruisers' choice. Tot slot, wij boekten onze cruise bij Ocean Travel, vier nachten, vijf dagen, all-inclusive. Dat betekent diverse bestemmingen in een strak schema. Maar tegelijk tevens zorgeloos genieten, want alle fooien, taksen, een brede selectie dranken en maaltijden zijn inbegrepen. Basiscabine aan 998 € voor 2 personen, met upgrade, waarvoor dank aan Martine Barbier (Passenger Service Supervisor).

△ Patmos: klooster van H. Johannes
 ▽ Athene: parlamentsgebouw

▽ Athene: parthenon

Cabaretshow aan boord

Vilnius hoofdstad van het nieuwe Europa

© Tekst en foto's : Karel Meuleman

Een persreis naar Vilnius, hoofdstad van Litouwen, bracht ons in een totaal andere, onverwachte wereld op zo'n 2 uurtjes vliegen van Brussel. Niks geen oud-communistische toestanden of armoedige sfeer. Wel een jeugdige stad met respect voor al het moois van vroeger en heel modern, met's werelds snelste internet. Een stad die leeft met vele eethuisjes en cafeetjes, theaters, shops en chique winkels. Je hebt er zelfs een aparte 'staat', Užupis, met een eigen grondwet (in meer dan 50 talen), eigen paspoorten, zelfs een president en een leger (van 12 man). Vilnius leent zich uitstekend voor een 'aparte' citytrip.

RIJKE GESCHIEDENIS

Vilnius werd gesticht in de veertiende eeuw door Gediminas – een van de meest grandioze groothertogen die Vilnius ooit zou kennen. Litouwen was altijd nauw verweven met Polen door het huwelijk van de dochter van Gediminas met Casimir de Grote, de toekomstige koning van Polen. Pools was vanaf toen de taal van de elite en Polen-Litouwen was lange tijd het grootste land van Europa. Vanaf de 19de eeuw waren er diverse invallen van Rusland, Oostenrijk en Pruisen.

Na de Eerste wereldoorlog kwam er een eind aan de entente tussen beide landen. Kaunas werd uitgeroepen tot nieuwe Litouwse hoofdstad, en de

band tussen de twee landen was onherstelbaar beschadigd. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd de grote joodse gemeenschap uitgeroeid door de Nazi's. Nadien namen de Sovjets het schrikbewind over tot in 1991 een eind kwam aan de Sovjetoverheersing. Sinds 2004 is dit fiere land toegetreden tot de Navo en de EU. In zijn boek omschrijft Kurt Van Eeghem het zo: 'Onze landen zijn verwant, we delen een Europese geschiedenis, alleen houden zij nog zielsveel van de jonge freule die Europa is terwijl wij zijn uitgekeken op die oude godin.'

Litouws is de oudste nog gesproken Europese taal en stamt af van het Sanskriet.

△ *Het Trakai-kasteel*

▽ *Het Jodenkwartier. Bijna 190.000 Litouwse Joden werden vermoord in WO II*

De orthodoxe Sint Parasceve kerk

Fresco's in de faculteit taal- en letterkunde

ONTDEK DE STAD

Met een wirwar van kleine straatjes en meer dan veertig kerken behoort de historische binnenstad van Vilnius tot de Unesco werelderfgoedlijst. Pilies gatvė is de hoofdslagader van de oude stad; je vindt er cafeetjes, restaurants, mooie boetieks; reken daarbij de vele studenten en je hebt een levendig geheel waar het heerlijk toeven is. De witte kathedraal, met zijn karakteristieke vrijstaande klokkentoren domineert Cathedral Square; wekelijks is er wel iets te doen op dit plein. Op 23 augustus 1989 vormden de inwoners van Estland, Letland en Litouwen een menselijke ketting van 600 km om te protesteren tegen de Sovjetbezetting. Het eindpunt bevond zich aan de kathedraal; met wat zoeken vind je dat punt; wie er op gaat staan, mag een wens doen.

De Dawn Gate is de enige overgebleven toegangspoort; de zwarte Madonna boven in de poort is de trekpleister voor vele bedevaarders. Kijk eens om je heen en zie zowat overal kerken.

Litouwers zijn ware kunstliefhebbers en dat zie je aan de vele concertzalen, musea en prachtig geres-taureerde gebouwen. Zo is het Nationaal museum in het Paleis van de Groothertogen beslist een bezoek waard (je kijkt met een VR-bril naar de spectaculaire geschiedenis van dit land) en ook het Museum voor Moderne Kunst herbergt prachtige stukken. Tartle Centre is dan weer een kleine, maar o zo mooie kunstgalerij in privé bezit; het bevindt zich in het Užupis district en programmeert jaarlijks een andere kijk op Litouwse kunst. De universiteitsgebouwen ademen eveneens grandeur uit met als hoogtepunt de mythologische fresco's in de faculteit Filologie. Het Museum van Genocideslachtoffers tenslotte is ondergebracht in hetzelfde gebouw waar ook de KBG zetelde; de Litouwers noemen het trouwens het KBG Museum. In de kelder zie je welke gruwelen de politieke gevangenen moesten ondergaan voor ze geëxecuteerd werden.

Vermeldenswaard is het restaurant Amandus van de sympathieke, jonge chef-virtuoos Deivydas Praspaliauskas. Hij heeft ervaring opgedaan o.m. bij Noma maar heeft geen kapsones. Je eet er in een ongedwongen en gezellige sfeer heerlijke gerechten aan betaalbare prijzen.

HET PLATTELAND

Terwijl de stad Vilnius zo'n half miljoen inwoners telt, is er op het platteland véél ruimte want op een oppervlakte van twee keer België wonen er slechts 3 miljoen mensen. Op een klein halfuurtje van het centrum van Vilnius kom je in het merendistrict, geliefd als toeristische trekpleister, met Trakai als oude hoofdstad, in 2020 Unesco-cultuurhoofdstad. Ook het 14de -eeuwse Trakai-kasteel is de moeite waard. Er wonen in de streek Karaite joden, een religieuze beweging die alleen de originele geschreven Torah aanziet als hoogste gezag; ze vinden hun oorsprong in Irak. Ze hebben ook een specifieke keuken. Een niet-religie gebonden gerecht is kybyn, een soort cake, halvemaanvormig en gevuld met runds- of lamsvlees. Hun nationale sterke drank is de krupnik.

INFO

- Boeken: 'Op reis naar het onbekende Litouwen' van Kurt Van Eeghem en 'Het Kleine Europa' van Leonidas Donskis
- <http://baltic-info.com/?Litouwen>
- <https://wikitravel.org/nl/Litouwen>
- <https://trakai-visit.lt>
- restaurant: <https://www.amandus.lt/en/>

De skyline van Miami

Genieten in Miami & Miami Beach (Florida, USA)

.....
©Tekst en foto's: Patrick De Groot
.....

Miami ontstond einde 19de eeuw aan de Miami River. De komst van het spoor in 1896 was de belangrijkste factor voor de ontwikkeling. In 1912 bouwde men een brug naar het eiland Miami Beach, een smalle strook jungle die vanaf 1910 werd ontgonnen. In 1915 ontstond de badplaats. De jaren '20 waren gloriejaren. De grote Depressie van de jaren '30 en de oorlogsjaren gooiden roet in het eten. Tijdens WOII was Miami een belangrijke militaire basis. Met het aantreden van Fidel Castro (Revolutie van 1959) in Cuba vluchtten zo'n 40.000 Cubanen naar Miami en Miami Beach. De jaren '80 bracht Miami Beach terug op de toeristische kaart, o.m. door de populaire TV-serie Miami Vice. Grote sterren wilden er absoluut verblijven. Er werden tal van films opgenomen, zoals Scarface uit 1983

Miami telt 454.000 inwoners en groeit nog steeds. Miami heeft verschillende etnische wijken, zoals Little Havana en Little Haïti (vanaf de jaren '60 en nu 30.000 Haïtianen). De hispanics vormen de meerderheid van de bevolking: vandaar de (bijna overal) tweetalige Engels-Spaanse opschriften. De hoge criminaliteit is wel dalend. De agglomeratie van Miami-Fort Lauderdale-West Palm Beach telt 6,1 miljoen inwoners. **Miami Beach** ligt aan de Atlantische Oceaan en is een autonome stad, onderverdeeld in South Beach (het meest bekende en bijgenaamd SoBe), Mid en North Beach. Het subtropische klimaat is bijzonder aangenaam (januari als koudste maand met gem. min. van 15°C en max. van 24°C) en weinig regen (gem. 142 cm per jaar, vooral in de periode mei-september). De bijnaam van Florida is de *Sunshine State* en Miami Beach de *American Playground*.

TRANSPORT

De luchthaven van Miami (°1928) telde 44,5 miljoen passagiers in 2016. Wij verbleven in het nieuwe Even Hotel Miami vlakbij de luchthaven. De hotelprijzen in Miami (Beach) zijn extreem hoog. Men heeft niet echt een auto nodig in Miami, ondanks de grote afstanden tussen de verschillende wijken. Parkeren is moeilijk en zeer duur, terwijl het goede **openbaar vervoer** zeer goedkoop is met de Easy Card (\$30 voor 1 week). Naast de metrorail en de metrobus is er ook de gratis (en bij toeristen populaire) Metro Mover in Miami Downtown. Miami is de **cruise-hoofdstad** van de wereld, met jaarlijks 5,5 miljoen cruisereizigers! Dit is het vertrekpunt van tal van cruises in de Caraïben. Bij een eerste verkenning van Miami kun je de **Hop-on-Hop-off** nemen: in één dag kun je via twee trajecten de belangrijkste bezienswaardigheden zien.

VERSCHILLENDE WIJKEN

In **Downtown** heb je het CBD en het Museumkwartier. Trendy zijn de districten Design en Wynwood. **Wynwood** is wereldbekend voor de street art, gelanceerd door Tony Goldman begin jaren 2000. Voordien was het een vervallen industriële zone met pakhuizen. Een absolute must is de Franstalige rondleiding van de organisatie **Miami Off Road**. De muren van de gevels zijn voorzien van graffiti of fresco's en worden jaarlijks vervangen.

Vizcaya Palace

Delano en het National hotel

Ocean Drive 's avonds

Miami Beach: wereldbekende Lifeguard stand

Iets meer noord-oostelijk ligt het bekende **Design District**, ontstaan begin jaren 2000, met zo'n 130 luxe-boetieks en showrooms van wereldbekende (veelal Europese) merken. Zeer chique zijn de wijken **Coral Gables** (uit de jaren '20) and **Coconut Grove**. Bezoek er het mythische Biltmore Hotel en het Vizcaya Palace met de tuinen. In Coral Gables ligt ook 's werelds mooiste zwembad, de Venetian Pool uit 1922. In Spaans-moorse stijl is het **luxe-hotel Biltmore** een historisch en uniek monument. Het werd in 1926 in een recordtijd van 10 maanden gebouwd en telt 400 kamers. Al Capone had er zijn eigen suite. Tijdens WOII werd het omgevormd tot een militair hospitaal. Nadien bleef het een hospitaal tot in 1968. In de jaren '80 werd het gerenoveerd en opnieuw een hotel. Elke zondag zijn er gratis rondleidingen. Er is een toprestaurant en de zondagbrunch is een must, evenals een snack langs het legendarische enorme zwembad. Het hotel grenst aan een schitterend golfterrein. Het **Vizcaya Palace** werd in Italiaanse stijl gebouwd in 1914-1916 voor industrieel James Deering (1859-1925). Jaarlijks bezoeken 300.000 toeristen het interieur (met 34 gedecoreerde vertrekken) en de prachtige Italiaans-Franse tuinen.

MIAMI BEACH

Het meest bekend is de Ocean Drive met het **Art deco district**. De naam Art deco stamt uit Parijs met de Wereldtentoonstelling van 1925. Bezoek het kleine **Art Deco Welcome Center**, inbegrepen in het ticket voor een geleide wandeling. Miami Beach is ook in trek bij gay-toeristen en uitgangstypes. Het bekendste evenement is de jaarlijkse Miami Art Week met als topevenement **Art Basel** voor hedendaagse kunst. De meeste hotels liggen langs de kustlijn (Ocean Drive) of aan de Collins Avenue. Ocean Drive moet je zowel overdag als 's avonds (met unieke neonverlichting) bezoeken. Brown's Hotel was het allereerste hotel (°1915) in Miami. Een groeiperiode volgde: einde 1925 waren er al 56 hotels. Na de alles verwoestende orkaan (hurricane) van 17 september 1926, werd de badplaats heraanlegd en heropgebouwd in art deco stijl. Men onderscheidt drie bouwstijlen in Miami Beach: de oudste is de mediterrane (1910-1920), dan volgt de art deco (1920-1940) en Miami Modern of MiMo (1940-1960). Door de inzet van Barbara Bear Capitman (1920-1990) werd het art

Het huis van Ernest Hemingway

deco district gelukkig van de sloophamer gered. De beroemdste hotels liggen noordelijk aan Collins Avenue, zoals het National Hotel (° 1939), Delano (°1947, heringericht door Philippe Starck) en het legendarische Fontainebleau (°1954) in MiMo-stijl. Deze hotels (voor de happy few) hebben prachtige tuinen met zwembaden en sluiten aan bij de zeedijk en het strand. Op de 16 km uitgestrekte en prachtig witte zandstranden van Miami Beach vind je de wereldbekende hulpposten.

MUSEA

Groot-Miami telt 13 musea. **Het Pérez Art Museum Miami (PAMM)** (° 2013) is een ontwerp van de Zwitserse architecten Herzog & de Meuron. De naam komt van de verzamelaar van Latijns-Amerikaanse kunst. De moderne collecties zijn niet wauw, maar wel de groene hangende tuinen en de mooie uitzichten op de skyline van Downtown Miami. Erlangs ligt het zeer moderne Frost Science Museum (°2017) met een eerder tegenvallende inhoud (over het menselijk lichaam, ecosystemen, technologie, aquaria, planetarium). **Het World Erotic Art Museum (WEAM)** in Miami South Beach is een uniek en ongecensureerd museum over wereldwijde erotische kunst. Verder zijn er nog het **Joods Museum** (er wonen talrijke joden in de agglomeratie) en het Miami Children's Museum.

ANDERE ATTRACTIES

Jungle Island is bekend om het jaarlijkse Chinees lichtfestival Luminosa Festival. In Miami zijn er ook de Zoo Miami en Miami Seaquarium. De **Island Queen Cruises** at Bayside voert u in 1,5u (in Engels en Spaans) langs de eilanden van de “stars”, met de optrekjes van zanger Ricky Martin, Julio Iglesias, en Gloria Estefan. In 1928 kocht de beruchte gangster Al Capone uit Chicago een buitenverblijf op Palm Island. Het privé condominium Fisher Island heeft de hoogste inkomens per inwoner van de USA en een aparte postcode. Hier verblijven o.m. de actrices Julia Roberts en Sophia Loren. Men kan ook uitstapjes maken in de omgeving, o.m. naar het beroemde **Key West** met het huis van Ernest Hemingway en het Southernmost Point van de USA: hier is men het dichtst bij Cuba op 145 km, zelfs Havana ligt dichterbij dan Miami. Het **Everglades National Park** (Unesco Werelderfgoed en *International Biosphere Reserve*) is een must met jaarlijks 2,1 miljoen bezoekers. Water is er de hoofdattractie met ongerepte flora en fauna (vooral bekend om de alligators).

GASTRONOMIE

Miami telt veel eetgelegenheden, vooral fast food, food courts (in shopping centra) en street food. Met tal van buitenlandse keukens waaronder Cubaanse, Creoolse en zelfs Russische. Beroemd is het historische Joe's Stone Crab in South Beach: stone crab is dé specialiteit bij uitstek, evenals visgerechten en zeevruchten. De Key lime (citroentaart met meringue) is overheerlijk en beter dan (de originele) op Key West. Naast de geafficheerde prijs betaalt men in de restaurants extra 7,5% taks (voor Florida) en 18 à 22% service.

SHOPPING

Een deel van Lincoln Road werd in 1960 de eerste autovrije winkelwandelstraat in de USA. Overal zijn er winkels met T-shirts (met opdrukken van Miami Beach) en souvenirs, zoals in de Bayside Market (°1982) met 140 shops en horeca-zaken, met o.m. het Hard Rock Café. Deze marina is de meest bezochte toeristische attractie van Miami. De Amerikanen gaan veel meer naar gigantische shopping centra zoals de Aventura Mall met alle grote Amerikaanse merken.

Little White House

Bootexcursie langs de eilanden van de stars

Street art in Wynwood

INFO

- Tot slot: Miami en Miami Beach en de omgeving zijn een echte aanrader. Wij verbleven er 8 dagen en dat was geen dag te veel! Wij hadden zelfs tijd tekort om te relaxen op het beroemde strand...
- Reisgidsen: *Petit Futé Miami 2019/2020*, 2019, 160 blz. *Floride*, le Guide Vert, Michelin, 2019, 458 blz. *Florida Miami*, reeks Trotter (Lannoo), 2019, 449 blz.
- Dank aan: Greater Miami and the Beaches, www.MiamiandBeaches.com
- Contactpersoon: Jennifer Haz, Director of Media Relations, Europe, Jennifer@gmcbv.com

Ulm Wilhelmsburg

Ulm en Neu-Ulm : Twee steden met een bewogen geschiedenis

©Tekst: Freddy Bijl – ©Foto's: F.B. & Ulm/Neu-Ulm Tourismus GmbH

Ter gelegenheid van een 'Breek uit ons kot'-activiteit in juli en om iets dieper in te gaan op de verschillende Corona aanpak in twee Duitse deelstaten, namelijk Baden-Württemberg en Beieren, reisden we recent naar de noordwestelijke kant van Beieren. Op de terugreis brachten we een bezoek aan het begin juni geopend museum: Würth 2 in Künselsau.

De stad Ulm is door een ingreep van Napoleon destijds verdeeld over twee deelstaten. Beieren had immers de kant gekozen van Napoleon tegen de Pruisen die zich verenigd hadden in een Noord-Duitse bond. Deze verdeling had een mentaliteitsverschil tot gevolg dat men blijft voelen tot de dag van vandaag. Alt-Ulm is gelegen in Baden-Württemberg, Neu-Ulm is gelegen in Beieren. München

de hoofdstad van Beieren, noemen velen de meest noordelijke Italiaanse stad, omwille van de flair en levensstijl van de Beierse bevolking te omschrijven. Dit in fel contrast met de eerder Pruisische ziel van vele in het noorden wonende Duitsers. Veelal hebben ze ook een andere godsdienst (het noorden eerder protestants, het zuiden eerder katholiek). In Alt-Ulm waren de winkels tot een oppervlakte van

800 m² open, in Neu-Ulm waren deze gesloten. Wie aankopen deed in Alt-Ulm en de Donau-brug overstak naar de woonplaats in Neu-Ulm kreeg een fikse boete van de politie. Wandelen op de Donau-oever was al even schizofreen: aan beide kanten mocht men wandelen met maximaal 2 personen samen, maar ‘aan de Beierse oever mocht je enkel wandelen als het moest, aan de Baden-Württembergse kant als je wilde’. Coronafederalisme pleegt men dit te noemen.

ULM

Meteen bij het binnenrijden van Ulm zie je het meest merkwaardige gebouw: de kerk met de hoogste kerktoeren ter wereld, namelijk 161 meter. Is de basis van de kerk gotisch (eerste steenlegging 1377), dan werd de toren pas afgewerkt in 1890. Vlak ernaast opende in 1993 het stadhuis ontworpen door de Amerikaanse architect Richard Meier, die in dezelfde periode tekende voor het Getty-Museum nabij Los Angeles. De keuze van een Amerikaans architect werd mede ingegeven door de invloed van Amerikaanse instellingen op de universiteit van Ulm, en dan vooral de uitbouw van de medische faculteit. Want na het terugplooiën van de Amerikaanse aanwezigheid na WOII, wensten ze nog uitdrukkelijk aanwezig te zijn bij de intellectuele heropbloei van de stad. Na WOII was de stad grotendeels verwoest en werd centraal een nieuwe straat, de Neue Strasse, aangelegd met moderne architectuur zodat de stad een frisse aanblik kreeg. Vrij veel musea openden hun deuren in de stadskern. Het Museum Ulm kreeg een heropfrisbeurt om de ‘Leeuwenmens’ — gesculpteerd zowat 40.000 jaar geleden — een mooi onderkomen te geven. Via een luchtige oversteek komt men in de Kunsthalle Weishaupt, waar hedendaagse kunstwerken in open ruimtes maximaal tot hun recht komen. Het was niet de eerste maal dat Ulm recht kroop na barre tijden. Na de Dertigjarige Oorlog (1618 – 1648) was er een verlies van 3,5 miljoen Guilders (5000 Guilders staat nu gelijk aan zowat 60.000 Euro). In 1770 was de stad zowaar failliet. Bij oorlogen op het eind van de 18de eeuw (tegen de Oostenrijkers) en in 1802 tegen de Fransen had men weer diepe schulden. Met de steun van Napoleon werden ze toen hoofdstad van Swäben onder Beierse voogdij. Na 1810 behoorde Ulm tot het Koninkrijk Württemberg. Van 1842 tot 1859 werd in de stad zowaar de grootste

Kerk en stadhuis

toenmalige vesting gebouwd in Europa, als bescherming tegen de Beierse expansiedrang. In 1869 werd de stad Neu-Ulm gesticht, als tegenpool van de stad Ulm in de andere deelstaat. Einstein werd geboren in Ulm, Kepler stelde er zijn wetten op, en recent was er een tentoonstelling over ‘Transhuman: Von der Prothetik zum Cyborg’. Wetenschap was en is hier dus aanwezig. Afwachten wat de toekomst op dit vlak in petto heeft. Maar dat is toekomst!

UNESCO WERELDERFGOED

De omgeving van Ulm profileert zich als vindplaats van een van de oudste menselijke sculpturen, de ‘Leeuwmens’ en het oudst gevonden muziekinstrument. Beiden zijn te dateren zowat 40.000 jaar geleden. De verschillende vindplaatsen werden als Unesco cultureel erfgoed erkend onder de noemer: Höhlen und Eiszeitkunst Swäbische Alb. Om die erkenning te verwerven moest een dossier samengesteld worden en werden de verschillende sites herbekeken, en zag men dat de Stadel grot niet

Kunst verbinden

volledig onderzocht werd tijdens de opgravingen van 1939 en 1988. Bij opgravingen in 2010 – 2012 werden nieuwe fragmenten gevonden en met 3D computer-simulatie kwam men tot de bevinding dat ontbrekende stukjes in het 1988-model schitterend konden ingevuld worden met de recente vondsten. De ‘Leeuwmen’s was compleet dankzij computer-simulatie en dit was een doorslaggevend argument om de regio te erkennen als werelderfgoed. Ter plaatse kan men fikse geleide wandelingen maken om de grotten te bezoeken, maar kan men tevens twee musea bezoeken waar deze vondsten geduid worden : Ulmer Museum in Ulm en het URMU-museum in Blaubeuren.

MUSEUM WÜRTH 2

Gevraagd om grote Europese privaatverzamelaars op te noemen, zal men steevast Arnault en Pinault (alfabetisch, want beide heren zijn nogal gevoelig wie eerst vermeld wordt) hun namen horen vallen. Op de derde plaats komt dan meestal Reinhold Würth, samen met zijn vrouw. Ze zijn zaakvoerders van het bedrijf Würth dat in 18 landen de producten

voor bevestiging en verstevigingsmateriaal op de markt zetten. In totaal net geen 80.000 werknemers, iets minder dan de helft verkooppersoneel. In 2020 viert men het 75-jarig bestaan van de firma. Ja dus, ontstaan direct na WOII. Reinhold Würth startte het collectioneren in de zeventiger jaren. Vandaag telt de collectie meer dan 18300 werken, moderne en hedendaagse kunst, maar tevens laat-middeleeuwse Duitse schilder-en beeldhouwkunst. Om dit alles op een waardige manier te tonen aan de geïnteresseerde kunstliefhebber, kon men dit reeds op meerdere locaties doen. Eind juni werd een gloednieuw gebouw, Museum Würth 2, geopend. De gerenommeerde architect Chipperfield werd aangesproken om het ganze Carmen Würth Forum te bouwen. Deze architect verdiende reeds zijn sporen in Duitsland met het Literatuur Museum in Marbach an der Lahn en de James Simon Gallery op het Museum Insel te Berlijn. Het Carmen Würth Forum omvat een concertzaal, een grote hal voor beurzen en bijeenkomsten, meerdere lokalen voor kleinere meetings in te houden, een onthaalruimte en dan het Museum Würth 2 met verschillende afdelingen om kunst tentoon te stellen. Maar laten we nu een beetje

△ *Carmen Würth Forum Außenansicht Museum* © Simon Menges
▽ *Carmen Würth Forum Vorplatz* © Simon Menges

Foto : Tony Cragg

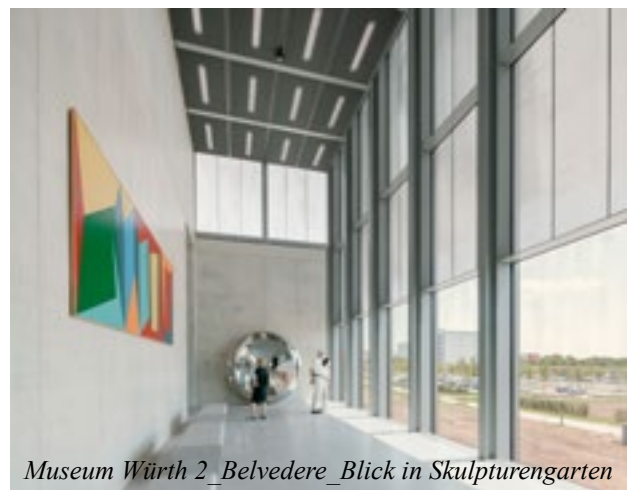
historisch door de collectieopbouw grasduinen. In 1991 werd binnen het algemene bedrijfscomplex een eerste tentoonstellingshall gebouwd. Met deels de eigen productiegiedenis en een eerste aanzet voor kunsttentoonstellingen. In 1995 werd deze ruimte ingepakt door Christo en Jean-Claude, wat meteen duidde dat hij belangrijke kunstevoluties snel opmerkte, iets wat bij de verdere collectieopbouw zeer waardevol bleek.

KUNSTCOLLECTIE

Maar hij ondersteunde ook andere kunstcollecties. Toen in 2005 de Fürstlich Fürstenbergische Kunstsammlung te koop kwam kocht hij die in zijn geheel en bracht ze onder in de 12de eeuwse Johanniterkirche en meteen werd deze ook van de slooping gered. Later werd de collectie verder uitgebreid in samenspraak met de Staatsgalerie Stuttgart. Zelfs een topwerk binnen het oeuvre van Hans Holbein de Oudere werd verworven. Ondertussen groeide de collectie moderne en hedendaagse kunst gestaag. Laten we ons beperken tot een opsomming van de kunstenaars welke vertegenwoordigd zijn in de collectie: Max Beckmann, Max Ernst, Ernst Ludwig Kirchner, Edward Munch, Emil Nolde en Pablo Picasso, geklasseerd onder de klassieke modernen. Een aantal beelden van de kunstenaars Eduardo Chillida, Tony Cragg, Robert Jacobson, Anish Kapoor, Henry Moore, Niki de Saint Phalle en Bernard Venet. Om het lijstje nog een beetje te vervolledigen: Hans Arp, Gerhard Richter, Georg Baselitz, Christo and Jeanne-Claude, Anselm Kiefer en nog vele anderen. De architect David Chipperfield gekend om zijn strakke lijnen, zorgde voor gedempt bovenlicht door een volledige glaspartij op het dak en bij middel van de belvedere krijgt men ook een blik op de buitentuinen met de vele kunstwerken en bij extensie zelfs op het landschap van Baden-Württemberg. Utdijend over de wereld zijn er in 18 landen nog bijgebouwen en bijna allen hebben ze ook daar kunsttentoonstellingen. Een top hierbij is de Würth vestiging in de Rioja-streek die geopend werd in 2007. Daarnaast is er nog de Reinhold Würth Musikstiftung met de Würth Philharmoniker en zijn er nog prijzen voor literatuur en jonge kunstenaars. Hoe is dit alles financieerbaar? Dat het bedrijf in 2019 een omzet had van zowaar 14 miljard euro kan hier ongetwijfeld toe bijdragen.

Ulm Löwenmensch

Museum Würth 2_Belvedere_Blick in Skulpturengarten

INFO

- Stad Ulm : <https://tourismus.ulm.de/web/en/ulm-und-neu-ulm/>
- Vesting : <https://tourismus.ulm.de/web/en/ulm-und-neu-ulm/bundesfestung-ulm/wilhelmsburg.php>
- Unesco erfgoed en URMU Museum : www.museum.ulm.de / www.urmu.de
- Leeuwmens : www.loewenmensch.de
- Boek : The return of the Lion Man – History Myth Magic, catalogoog bij de tentoonstelling ‘Return of the Lion Mn 2014, maar nog steeds te bekomen in het museum.
- Würth-museum : www.kultur.wuerth.com/newsletter
www.instagram.com/wuerth_collection
www.facebook.com/WuerthPhilharmoniker

Thermae Palace Hotel

Op het strand van Oostende: deel 2

.....
 ©Tekst en foto's: Patrick Perck

Op het strand van Oostende: akkoord. Maar deel 2? Iets gemist? Het is op de kop 10 jaar geleden dat UBJET een bezoek bracht aan Oostende en meer specifiek de tentoonstelling van James Ensor. Hoogste tijd om deze kunstenaar opnieuw met een bezoek te vereren. Maar dit bezoek kwam maar op de tweede plaats want ik had lang geleden, nog voor er van Corona sprake was, afgesproken om het laatste weekend van juni eens uit te waaien aan onze 'koningin der badsteden'.

En net dan: het mocht: reizen in binnenland en perifere landen (opmerkelijk hoeveel Nederlandse, Luxemburgse en Franse autokenletters er te bespeuren waren). Het mocht: overnachten in een hotel (uiteraard verblijf in Oostende Thermae Palace waar UBJET ooit nog haar algemene vergadering hield). Het mocht: musea bezoeken (dus opnieuw naar Ensor maar ook naar...). Oostende blijft voor mij een ku(n)ststad dus uitstekend om er een paar dagen te verblijven, een strandwandelingetje te maken, een museumpje mee te pikken en een seafoodmaaltijdje te nuttigen. Strandwandelingetje, geen enkel probleem want hoewel stadsdiensten volop bezig

waren de zandstroken in percelen af te bakenen om de verwachte toeristen coronaveilig-gewijs naar de gepaste hokjes te leiden viel er van kustmeute niets te bespeuren. Her en der een enkele ganger maar niks geen toeloop. Vredig uitwaaien dus. Het [Thermae Palace Hotel](#) een begrip in heel de regio hic et nunc maar ook historisch geliefd. De Leopold II wandelgang (hoelang kan men deze naam nog in standhouden gelet op beeldenstorm en rode verf kwasten?). Brasserie Albert (zeker de garnalenmenu proeven: een echte aanrader), de Belle Epoque-kamers met zicht op zee, alles in teken van Royal en grandeur. Door Corona-naweeën waren

de fitness ruimte en de sauna niet in gebruik maar genoeg te beleven! Hintje: gebruik de website voor reservering en kijk de talrijke aanbiedingen na (info@thermaepalace.be). Constant Permeke is must. Op wandelafstand van Thermae Palace, ook op de Dijk loopt nog tot 8 november deze expo van Permeke over zijn band met Oostende. Constant Permeke is zonder twijfel één van de belangrijkste Vlaamse expressionisten, door zijn donkere kleuren en hoekige en bonkige zeelui en vissersvrouwen zeer herkenbaar. Toen ik nog klein en onbezonnen was ging ik eens naar mijn peter, een zeer groot kunstkenner en in zijn living hing een Permeke. Ik bleef maar kijken naar dat kunstwerk dat mij mate-loos intrigeerde want hoe somber en overheersend ook, ik vond nergens de ogen van die man. Toen vertelde mijn peter dat dit nu Constant Permeke was maar dat ik nooit ofte nooit een schilderij van deze Vlaming mocht kopen want dat door het gebruik van bepaalde bitumen zijn werken op den duur zouden zwart worden. Jaren heb ik bij elk doek dat ik thuis aan de muur zag hangen telkens gevraagd of dit nu een Permeke was dat sowieso niet mocht worden aangekocht! Over Permeke (1886-1952): met de klankkleur van een basviool, *nog tot 8 november. Venetiaanse Gaanderijen*. Reservatie verplicht want er is een tijdslot! Terecht vindt de tentoonstelling in Oostende plaats, de stad waar hij opgroeide (werkte later ook nog in Sint-Martens-Latem en Jabbeke) en je ziet zeer duidelijk zijn evolutie en ontwikkeling. In feite kan je drie thema's onderscheiden in de opgehangen werken. Vooreerst zijn periode van voor WO I zijn beginjaren en de invloed die hij ondergaat van Albert Servaes en de Latemse School. Dan krijg je de periode van 1919-1929 dus nadat hij terugkomt uit zijn ballingschap in Engeland waar hij altijd weer opnieuw de zee schildert met vissers tegen de woeste zee in roeiend en de naar hun man turende vrouwen vanop de kade, maar ook de straten van Oostende, overdag en bij nacht en ontij. Als derde deel zie je zijn invloed op zijn vrienden-kunstenaars: Albert Servaes, Léon Spilliaert, Gust De Smet, Frits Van den Berghe en Oscar Jespers. Ook van deze meester-schilders hangen er verschillende werken zodat je een aardig beeld krijgt van de wederzijdse invloeden. Bij bezoek zeker de app downloaden (via qr-code aan kassa te bekomen en inbegrepen in toegangsbiljet) want deze is zeker een meerwaarde. Bij de meeste werken kan je dan gewoon door je smartphone (foto

△ Leopold II met basketsloefen...
▽ Corona overal aanwezig, zelfs in de kunst...

Peermacke ten voete uit

Ensor: zeer waarschijnlijk zijn bekendste werk

Ook Panamarenko valt te bewonderen in Mu.ZEE

app) te richten naar het symbool uitgebreide uitleg horen via je eigen gsm. Niet altijd duidelijk waar symbool weggedoken is maar meestal gewoon op de grond onder het kunstwerk. En soms... werkte systeem helemaal niet. Corona weet je... Je hebt enkele uurtjes nodig voor deze must maar weekend telt toch ook nog een zondag, niet? Dus na ontbijtkoeken met warme chocolademelk en de obligate zondagsviering (met mondkap!) hup naar **Mu. ZEE**. Deze permanente tentoonstelling, vooral gewijd aan James Ensor en Léon Spilliaert, twee grootmeesters van Oostende hadden we dus tien jaar geleden met UBJET al eens bezocht maar is een tweede (en derde) bezoek meer dan waard. Vooral omdat de tentoonstellingsruimte sedertdien een gevoelige upgrade heeft ondergaan. Hoewel je Ensor (1860-1949) helemaal niet kan vergelijken met Spilliaert (1881-1946) hebben ze één groot ding gemeen: een sterke aantrekking tot het licht van Oostende, het ritme van de zee, de vissers en het strandleven! Als James wordt geboren, is Oostende nog een klein vissersstadje met open riolen, omringd door stadswallen en elke avond gaan de stadspoorten vergrendeld toe! Maar dan komt Leopold en nestelt hier zijn zomerresidentie. Gevolgen: masterplan, stadswallen worden gesloopt, brede wandeldijk met villa's, hotels en restaurants, casino, spoorlijn Brussel-Oostende, de Wellington Paardenrenbaan.... Oostende wordt koninklijk en trekt de beau monde aan en Spilliaert beleeft dus een hele andere stad dan Ensor in zijn beginjaren beleefde. Maar beiden zijn begeistert door het licht van de stad, het ritme van de zee, het strandleven en de vissers. Ontdek deze grootmeesters! Maar er zijn ook nog andere zalen en andere ontdekkingen te doen. Vergeet bijvoorbeeld niet Panamarenko die enkele maanden geleden is overleden, of Luc Tuymans. Op het strand van Oostende... meer dan de moeite waard maar vergeet de binnenstad niet, ook bij minder fraai weer!

INFO

- www.visitoostende.be

Ensor: non-conformist

Spilliaert, één van de boezemvrienden van Ensor

James Ensor: De culturele identiteit van een Belgische badstad

.....
©Tekst: Jempi Welkenhuyzen – © Foto's: Anne Marie Jacob – Athos Burez – Stad Oostende
.....

Onlangs ging het Ensorhuis in Oostende opnieuw open. De woning en het belevingscentrum werden in hun oorspronkelijke staat en volle glorie gerestaureerd. Met de steun van de stad Oostende en Toerisme Vlaanderen krijgt iedereen de kans kennis te maken met hét pand waar de schilder samen met zijn knecht August Van Yper woonde en werkte tot aan zijn dood in 1949.

Ensor erfde de statige woonst van oom Leopold Haegheman en tante Pauline Dewinter. Het huis ligt op een boogscheut van zijn ouderlijke verblijf, dat gelegen is op de hoek van de Vlaanderenstraat en de Van Iseghemlaan. Sinds 1952 werd het als museum uitgebaat door de 'Vrienden van James Ensor'. En vier jaar later -in 1956- kwam het in handen van de stad Oostende. Door de torenhoge restauratiekosten (2 miljoen euro) bleef het echter lange tijd gesloten. Ensorfanaten richtten uiteindelijk in 1973

een grootschalige campagne op om het huis in haar glorie te restaureren én het museum opnieuw open te stellen voor het groot publiek. In 1974 werd de woonst officieel beschermd door een koninklijk besluit. Sinds 2008 zit het James Ensorhuis onder de vleugels van Mu.ZEE. In 2016 werd het aanpalend pand, een voormalig hotel, aangekocht met de intentie het museum uit te breiden tot een interactief belevingscentrum. Het pand werd intussen dé vitrine van Oostende, stad aan zee.

△ De Baden © Athos Burez

▽ Atelier met "De intrede van Christus te Brussel"

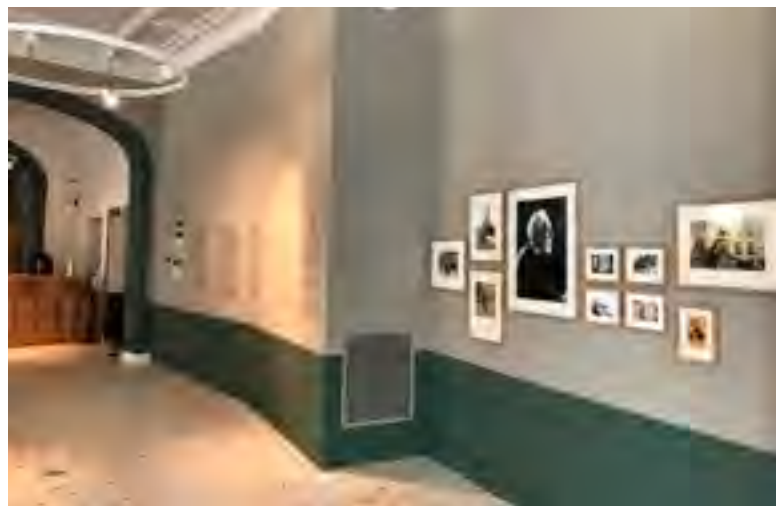

INTERACTIEF

Om de authentieke honk van de meester te bezoeken moet men eerst langs het aanpalende belevingscentrum. Daar ontvangen bezoekers een audiogids om op ontdekkingsstocht te gaan. Men dompelt je onder in vijf belevingsruimtes toegespitst op aparte thema's. Zo krijgt men in de eerste kamer een interactieve inleiding tot de wereld van James Ensor. Zijn belangrijkste werken worden gekoppeld aan maatschappelijke gebeurtenissen om zo de context van zijn werken te schetsen. De volgende kamer behandelt de interieurs. Het is geen toeval dat interieur een thema is in het werk van Ensor. Vandaar dat je een archief aan interieurproducties vindt, evenals een maquette op schaal 1/2 van zijn atelier - de plek waar hij één van zijn belangrijkste werken 'De intrede van Christus te Brussel' maakte. Kinderen kunnen er via kijkgaten, maar ook onder deze maquette het interieur terugzien. Kamer drie toont aan de hand van brieven van en over Ensor, objecten, foto's... het publieke leven van Ensor en zijn kijk op de maatschappij. De vierde kamer brengt de bezoeker bij een projectie van verschillende kritische beelden en spotprenten, geproduceerd door die andere beroemde Oostendenaar Raoul Servais. Maskers en vreemde figuren leggen de focus op de fantasie in de laatste kamer. Het authentieke huis van James Ensor wordt natuurlijk het hoogtepunt van het bezoek. Dit aanpalend huis werd in zijn oorspronkelijke staat gerenoveerd en dompelt je onder in de levenssfeer van James Ensor. Op het einde van het bezoek is er ook nog een expositieruimte. Ensorexpert Xavier Tricot zorgt hier voor afwisselende tentoonstellingen. Na 'Ensor en Oostende' staat er een vervolgexpo gepland met fotografische interpretaties door Athos Burez. Hem werd gevraagd hedendaagse parallellen te vinden in het werk van de meester en die te vatten in foto. Zo zal er een grote beeltenis hangen van 'De Baden van Oostende', naast andere shots als 'De rog' of 'Maskers'. Van zodra de COVID-maatregelen worden opgeheven, gaat de expo van start.

DETECTIEWERK

Het vernieuwde James Ensorhuis is een must-see. De renovatiewerken werden uitgevoerd door Monument Vandekerckhove nv onder leiding van noA Architecten. Architect An Fonteyne: "We schrijven

met het voormalig hotel Providence Regina een positief verhaal. Na heel wat detectivewerk konden we doorstoten tot de architecturale sporen van het gebouw. Via oude foto's konden we bepaalde ruimtes, de traphal, de entresol en een kleine bar terugvinden. Onder het vals plafond kwamen de oude, originele friezen tevoorschijn. In het huis van Ensor zelf waren geen grote aanpassingen nodig. We werkten de scheurtjes in het plafond weg, hebben de tapijten gereinigd en een nieuw behang voorzien in één kamer, dat historisch correcter aansluit bij de periode.”

INFO

- Het vernieuwde James Ensorhuis Oostende www.ensorstad.be, Vlaanderenstraat 29, 8400 Oostende.

Openingsuren : Dagelijks van 10:00 uur - 18:00 uur

- Gesloten op maandag m.u.v. Belgische schoolvakanties en feestdagen
- Gesloten op 01/01 en 25/12
- Vlaanderenstraat 29, Oostende

Toegangsprijzen Reserveren verplicht via www.ensorstad.be

- Dinsdag t.e.m. donderdag : €10
- Vrijdag t.e.m. zondag (incl. Belgische schoolvakanties en feestdagen) : €12
- Jongeren (6 t.e.m. 14 jaar) : €6
- Groepen (+ 10 personen) : €8
- Gratis voor kinderen onder 6 jaar
- In Mu.ZEE is er een volledige afdeling gewijd aan Ensor én Spilliaert
- James Ensorwandeling langs 13 locaties, vraag de app.

Algemene info :

- www.ensorstad.be

Paleis Het Loo en Laren – twee topbestemmingen met een facelift

©Tekst en foto's: Freddy Byn

Velen onder ons trokken deze zomer naar onze noorderburen. Voor velen een ontdekking, maar wie ons buurland kent, weet dat men daar zowat alles kan vinden en beleven: van geschiedenis tot moderniteit, moderne architectuur en groen, en ja, ook gastronomie. We hebben oog voor de Nederlandse geschiedenis, gaan op bezoek in 't Gooi en beleven cultuur en lifestyle in Laren.

“HUIS VAN ORANJE” IN PALEIS HET LOO IN APELDOORN

De huidige koning noemt zich niet Willem IV, V of VI. Nochtans was er ooit een Willem I, II en III. Wie waren zij? Waarom wordt de Nederlandse koning ingehuldigd en niet gekroond? En wat zijn troonzetels? Waarom behoudt Paleis Het Loo deze stoelen? Een antwoord op deze vragen zal u volgend jaar kunnen vinden in het dan geopende Museum Paleis Het Loo. De tentoonstellingszalen zullen zich volledig ondergronds ontplooiën en aldus de historische site ongeschonden laten pronken. Ondergronds komt een enorme ruimte waar de geschiedenis van het Huis van Oranje kan getoond worden en een ruimte voor tijdelijke tentoonstellingen en evenementen. Het is een ontwerp van KAAAN Architecten. Onbekend? Dit architecten bureau is ook actief bij de restauratie van het KMSKA, het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen. Dat museum opent zijn deuren de komende jaren. Paleis Het Loo werd aan het einde van de 17^e eeuw gebouwd als buitenplaats, jachtpaleis en zomerverblijf. Het werd vooral gebruikt als buitenverblijf voor de vrouw van Willem III, Mary II Stuart, koningin van Engeland. Nadat Willem III Koning van Engeland was

Park Het Loo

geworden, breidde hij het paleis in 1692 en 1693 uit, waarbij de gebouwde zuilenrijen plaatsmaakten voor paviljoens. De zuilenrijen kwamen in de nieuw ontworpen tuin te staan. De indrukwekkende baroktuinen waren een belangrijk onderdeel van het ‘ensemble’ waarmee de eerste bewoners konden pronken. De tuinen zijn de afgelopen eeuwen ingrijpend veranderd door de opeenvolgende bewoners, die ook nieuwe delen aan het huis bijbouwden. Ook een veranderende tuinmode en de nieuwste inzichten speelden een grote rol. Zodoende werd dit een verhaal van de 17^e-eeuwse baroktuin, het 19^e-eeuwse landschapspark en de heraanleg van de baroktuin in de 20^e eeuw tot de ingrijpende opknopbeurt bij het begin van de 21^e eeuw. Vandaag staan er vier imposante eigentijdse sculpturen in de tuin van de wereldvermaarde architect Libeskind. Hij kreeg het idee voor het ontwerp van ‘The garden of Earthly Worries’ toen hij de tuinen van Paleis Het Loo bezocht: “Deze tuin is een geïdealiseerde versie van de natuur, een symbool voor de menselijke overheersing van de wereld.” Als contrast met de 17^e-eeuwse symbolische betekenis van de tuin ontwierp Libeskind speciaal voor deze tuin vier sculpturen, die verwijzen naar de broeikasgassen: koolstofdioxide, methaan, ozon en lachgas. Industrie, ontbossing en intensieve landbouw veroorzaken teveel broeikasgassen in de atmosfeer. Dit zorgt voor de opwarming van de aarde. Met deze sculpturen maakt Libeskind een statement over de invloed van de mens op de natuur, hetgeen leidt tot onomkeerbare klimaatsveranderingen met nadelige gevolgen voor mens en natuur. Deze vier hedendaagse beelden, in de vorm van brokstukken, zijn een verwijzing naar een werldebol gebroken door onze handeling. Deze beelden staan in een park vol oudere beelden, o.a. een beeld van Venus, de Romeinse godin die werd geboren uit het schuim van de zee. In de 17^e-eeuw begreep iedereen dat het Venusbeeld Mary voorstelde, die vanuit Engeland over zee naar Nederland reisde om te trouwen met Willem III. Ook de punten van de Aardbol-fontein waaruit water spuit, zijn niet toevallig: ze betekenen de belangrijkste handelsposten wereldwijd van de Republiek der Verenigde Nederlanden, onder aanvoering van stadhouder Willem III. De indrukwekkende tuin vol symboliek gaf en geeft ook nu nog stof tot nadenken en tot conversatie. Een wandeling in de tuinen van Het Loo is daarom een overweldigende en leerzame ervaring. Het leven kent

Singer beeld Henk Visch - New Past 1992

valkuilen en uitdagingen, zoals verbeeld in de tuin, maar uiteindelijk is er de belofte van het paradijs. De werldebolscherven in de beelden van Libeskind doen ons nadenken, vooral omdat we zelf onzeker zijn over de toekomst van de wereld en... van onszelf tijdens de COVID-19 pandemie. Of is dit de echte start van een nieuw tijdperk: het Antropoceen, het tijdperk waarin de mens de belangrijkste kracht is die de aarde beïnvloedt? En hoe die beïnvloeding zal zijn, laat ik hier buiten beschouwing!

LAREN EN HET SINGER MUSEUM

Het dorpje Laren in 't Gooi is ‘the place to be’ in Nederland. Niet alleen omdat het de thuisbasis is van de Gooise vrouwen, onsterfelijk (sic) gemaakt door het TV-feuilleton, en men er lifestyle winkels vindt met een soortgelijk assortiment als in Knokke. Laren in 't Gooi was ook het toevluchtsoord voor

Singer Laren Inkom

Latemse kunstenaars tijdens WOI met als topper, het Singer Museum. De gemeente en de inwoners dragen het museum in hun hart. Midden een residentiële buurt werd het museum de laatste jaren uitgebreid, werd een grote parking aangelegd, nam de drukte sterk toe, en toch blijft men het museum op alle mogelijke manieren steunen, al was het maar door toe te treden tot de enthousiaste vrijwilligersploeg. Een heerlijke plek om te vertoeven...

ANNA EN WILLIAM SINGER

Singer Laren bestaat uit een museum, villa, beeldtuin en theater. Het Amerikaanse echtpaar Anna en William Singer bouwden hier in Laren begin vorige eeuw de Villa De Wilde Zwanen. Hier ontvingen ze hun vrienden, onder wie vele kunstenaars. Samen brachten ze een indrukwekkende kunstcollectie bijeen. In 1956 werden een museum en een theater aan de villa gebouwd.

MUSEUM

In het museum zijn wisselende tentoonstellingen te zien. De Singercollectie omvat werken uit de periode 1880-1950 van kunstenaars als Anton Mauve, Jan Sluijters, Kees van Dongen, Leo Gestel en Bart van der Leek. Naast schilderijen en werken op papier bevat de collectie een hoeveelheid prachtige beelden, waaronder zeven werken van Auguste Rodin. Hiermee kan Singer bogen op de grootste verzameling van deze beeldhouwer in Nederland, met als hoogtepunt De Denker.

Park Het Loo

BEELDENTUIN

De gratis toegankelijke beeldentuin is ontworpen door de internationaal bekende landschapsarchitect Piet Oudolf en is ingericht met beelden van hedendaagse Nederlandse kunstenaars die de relatie onderzoeken tussen cultuur en natuur. Elk kunstwerk gaat op geheel eigen wijze een verbinding aan met de natuur. "Singer Laren is, in de geest van de oprichters, de plek waar kunsten samenkomen, waar we de kunsten vieren.", stelt Jan Rudolph de Lorm, museumdirecteur.

COLLECTIE NARDINC

In april 2018 maakte Els Blokker haar schenking van de Collectie Nardinc aan Singer Laren bekend. Door het samenvoegen van de collecties is Singer Laren in staat het ontstaan en de bloei van het Nederlands modernisme samenhangend en op het hoogste niveau te tonen. Tegen 2021, en ten laatste 2022, voorziet men een nieuw museumgebouw om de permanente collectie te tonen.

TENTOONSTELLINGSPROGRAMMA

Momenteel loopt de tentoonstelling 'Schilders van het licht – Monet tot Sluyters'. In diverse thema's toont men hoe kunstenaars rond 1900 licht weergaven. Zo schildert Monet impressies van natuurlijke lichtinval, stippelen Jan Toorop en Ferdinand Hart Nibbrig vibrerende lichteffecten en experimenteert Jan Sluyters met kleur om de sensatie van licht te verbeelden. Leo Gestel vangt in zijn portretten het 'innerlijke licht' van zijn modellen, terwijl Kees Maks zijn schilderijen ensceneert in kunstlicht. Ten slotte gaan verschillende kunstenaars op reis naar het mediterrane licht. Volgend voorjaar 2021 richt men de blik naar onze contreien om te starten met 'Belgische meesters – Van impressionisme tot surrealisme' gevolgd door 'Théo van Rysselberghe – Schilder van de zon'. De tentoonstelling over Europese kunstenaarsdorpen werd uitgesteld voor onbepaalde tijd door COVID 19. Redenen te over dus om op bezoek te gaan bij onze noorderburen. Meermaals zelfs...

Brugge die Scone (Kerst 2020)

.....
©Tekst en foto's: Patrick Perck
.....

2020 zal nog jaren in ons geheugen gegrift staan. Corona maakte er een millenniumjaar van. En 2021 laat al niet veel beters hopen. Maar hoop doet... leven. Maar in 2020 geen exploten, geen exquisite cruises en geen exotische reizen. Dus eigen land doorkruisen of beter doorsporen want overheid zorgde voor gratis vervoer... .

Enfin indien je de kleine lettertjes aandachtig doornam want: aanvraag tijdig gedaan en tickets tijdig ontvangen met op bijsluiter duidelijke melding maximum twee coupons per maand en enkel tussen november en maart... Dus op 3 november wederhelft en ikzelf in Willebroek op tjoektjoek, alle documenten netjes ingevuld. Controleur lachte minzaam. "Je bent vandaag de vierde sukkel, want in kleine letters staat ergens dat deze vervoerbewijzen

alle dagen van de bewuste maanden kunnen worden gebruikt vanaf... 7 november!". Dus enkel in november moest je wachten tot de 7e. Voor mij geen probleem want perskaart bracht redding maar voor Martine moest een dagpas worden aangekocht én vermits tabel reeds was ingevuld kon november niet opnieuw worden gebruikt. Met de trein zou je er al zijn...

DESTINATIE : BRUGGE

Eind december opnieuw geprobeerd en ditmaal met succes. Destinatie: Brugge die Scone. Wilde echt het Sint-Janshospitaal (museum) bezoeken want tijdelijke tentoonstelling over Memling. Eerst vrouwtje gelukkig maken met shopping (enkel voor kleinkinderen wat snuisterijen ingeblikt) en Kerstversiering in Brugge bewonderd. “Memling Now” in Sint-Janshospitaal is een tijdelijke tentoonstelling maar ook permanent zeker aandoen want er zijn altijd en steeds enkele merkwaardige Memling schatten te bewonderen. Echte naam van onze Hans is eigenlijk Jan van Menninghen; hij leefde van 1430 tot 1494, voor het grootste deel in Brugge en wordt terecht als één van de grootsten der Vlaamse Primitieven betiteld. Grote zaal nog steeds voor een groot deel ingericht zoals het oorspronkelijke hospitaal met tal van authentieke chirurgijn-rekwisieten. De scalpels waarmee – zonder verdoving – oogoperaties werd verricht of beenamputaties en zelfs hersenboringen doen je watertanden! De oorspronkelijke draagstoel die op één van de kunstwerken afgebeeld staat, valt ook te bekijken. Maar je komt

voor Memling en weet dat er in deze zaal alleen al zes pronkstukken staan of hangen. Bij het diptiek van Maarten van Nieuwenhove bijvoorbeeld (1487) moet je op alles letten (altijd doen trouwens) want er schuilen tal van verborgen vondsten in dit tweeluik. Neem gerust vergrootglas mee en vindt in het ronde spiegeltje de weerkaatsing van... rara of let op het wapenschild links boven of bestudeer het glasraam en je treft doorheen de loden glasstukjes echte realistische pareltjes aan. Zoveel vondsten dat uitleg hoeft. Gelukkig staat er naast het kunstwerk een videomontage klaar om alles in alle mogelijke talen zeer gedetailleerd uit te leggen. Volg montage en ga opnieuw naar kunstwerk. Heen en weer. Reken ruim een uur! Of bewonder de triptiek van Adriaan Reins. Zoek de leeuw, symbool voor dapperheid en weet dat Adrianus werd aanbeden als remedie tegen de pest (is ook remedie tegen Corona). Dat rechts de heilige Barbara geschilderd werd, zie je aan de Toren (Barbara steeds met toren) en werd ook bewierookt tegen alle mogelijke ziekten. Dus triptiek hing hier in het hospitaal zeker op haar plaats. Ga toch ook eens aan de achterkant piepen want daar zie je twee panelen die dienden voor als het drieluik gesloten werd. Op de ene staat Wilgefortis

(zoek zeker op waarom ze met baard wordt afgebeeld) en rechts Maria van Egypte (zij wordt afgebeeld met drie broden omdat zij zich na een leven vol wulpsheid en zonde in de woestijn terug trok met enkel... drie broden. En zij leefde daar veertig jaar van. Ik weet niet of men in die tijd al goed kon rekenen. Ze ziet er trouwens maar magertjes uit, wat wil je). Of het altaarstuk van Johannes de Doper. Of het Ursulaschrijn. Een topstuk waarvoor mensen van over heel de wereld naar Brugge komen afgezakt om dit te bewonderen. Spijtig achter glas want bijna niet te fotograferen zonder weerkaatsingen. Of het kleine maar o zo liefvallige schrijn. Of Sibylla Sambetha (nog steeds in originele lijst). Of... Dit is een topmuseum.

WINTERGLOED

Maar eind december dus lichtjesperiode! En dat Brugge er iets ongelooflijks van heeft gemaakt is een understatement. Onder hoofding Wintergloed kon je een parcours doorheen Brugge volgen met meer dan twintig feeëriekke verlichtingstops. Je doorkruist Brugge op een totaal andere manier en komt zo in hoekjes en portieken waar je anders zomaar voorbij zou lopen maar allemaal op een zeer bijzondere wijze verlicht. Dit parcours was enkel's avonds tussen 20.00 u en 22.00 u geopend en gezien je die twee uur meer dan nodig hebt ben je genoodzaakt... een hotelletje te boeken, wat zeer goed uitkwam want vermits horeca nog steeds gesloten was kan je van een vijf gangen menu genieten... op de kamer en toch Wondergloed beleven en ook nog voor middernacht binnen zijn want ook dat verplichtte Corona. Trouwens Hotel de Orangerie verdient pluim want zo sfeervol en puik met natje en droogje maar ook op dienstverlening want iedereen weet dat hotelkamers totaal gebrek aan licht hebben (volgens Martine is dit... sfeervol) en met mijn barslecht zicht kon ik zelfs niet inschatten of de bubbels wit of rosé moesten voorstellen, maar één telefoontje naar de receptie en binnen drie tellen kwamen twee kameniers, deftig in pak, enkele staanlampjes brengen zodat ik duidelijk etiketten van de verschillende flessen kon lezen (volgens wederhelft sfeer weg maar volgens mij heerlijk. Ieder zijn goesting!). Een ideale manier om te genieten van... Brugge die Scone!

A tourist takes a picture...

© Tekst en foto : Karel Meuleman

Dit is wat je kunt noemen 'een snapshot', letterlijk 'momentopname of snel gemaakte foto van iets of iemand'. Je maakt het niet dikwijls mee, maar als het gebeurt moet je snel zijn. Een smartphone is snel gebruiksklaar, zeker als je de sneltoets 'foto-apparaat' blindelings weet staan. De foto hierbij is niet gemaakt met een smartphone maar met een Nikon D90 met telelens, maximaal ingezoomd tot 200 mm (in 35 mm-formaat is dit 300 mm). Ik was wat beelden aan 't schieten van een groep Italianen die zich kostelijk amuseerden op het Lac à l'Eau Claire in Canada toen ik buiten beeld enkelen té uitbundig zag kajakken tot hun bootje water maakte en ze zonken. En maar lachen! Ik flitste snel naar dat onderwerp en maakte enkele foto's, zoals deze. Uiteindelijk is 't allemaal goed gekomen, met de inzittenden en met de kajak. Het water was niet al te koud tijdens deze Indian Summer. Enkele jaren later was het weer prijs, nu in veel kouder water; iemand van onze groep was bij het kajakken in het meer gevallen. Men haalde hem na een tijdje gezond en wel uit het water; hij kreeg de opdracht om in z'n blootje onder de koude douche te staan en geleidelijk aan de kraan met warm water open te draaien. Jammer, maar daar heb ik geen foto's van...

This is what you can call a 'snapshot', literally 'fast-made picture of something or someone'. It doesn't happen very often, but when it happens you have to act fast. A smartphone is up and running quickly, especially if you know the shortcut 'photo-device' blindly. This photo is not taken with a smartphone but with a Nikon D90 with telephoto lens, zoomed in up to 200 mm (300 mm in 35 mm format). I was taking pictures of a group of Italians who had a great time on the Lac à l'Eau Claire in Canada when I saw in a corner of my eye a few kayaking too exuberant until the boat capsized. And they kept laughing! I switched immediately to that scene and could take some pictures of it. In the end, both the kayakers and the kayak were brought back safely to the shore. The water was not too cold during this Indian Summer. Some years later I experienced something similar with one of our group, but then the water was freezing. He was pulled out of the water alive and well after a while. He was instructed to stand in his 'skinny dip' under the cold shower and gradually open the hot water tap. Unfortunately I don't have pictures of it...

Verviers : stad van laken en textiel (en chocolade)!

.....
©Tekst en foto's: Patrick Perck
.....

Na de fijne ontdekking van Brugge was het de beurt aan een Waalse stad om per spoor met een bezoek te vereren. We leven ten slotte in een gefederaliseerd land en niemand of niets mag achtergesteld worden. Waarom niet eens Verviers, een stad die ik enkel van naam kende en... van hun bijnaam les Beliers... Was er nog nooit geweest en wilde met opzet bij voorbaat geen info downloaden, dus verrassing!

EERSTE INDRUK

Ben blij er geweest te zijn maar de stad laat toch een troosteloze triestige indruk na. Stadskern? Vele huizen staan leeg te verkommeren, zeer weinig winkels om volk te lokken en het assortiment van de koopwaar, het weze kledij of schoenen het weze meubels en gebruiksvoorwerpen doet denken aan onze winkels van meer dan twintig jaar geleden. En toch, en toch... Her en der zijn er al een paar

statige herenhuizen helemaal opgekalefaterd wat doet hopen op de toekomst. Her en der staan er in de straten machtige machines tentoon, alles in het teken van textiel en wol, want Verviers wordt niet voor niks de stad van laken en textiel (en chocolade) genoemd. Spijtig dat de inplanting niet altijd stedenbouwkundig correct werd uitgevoerd en... zeer spijtig dat de straten vergeven worden door

achtergelaten vuilniszakken en sluikestort. Je kan amper één van de mooi gerestaureerde machines op de straten tegenkomen en bewonderen of ze worden omgeven door viezigheid! Cultureel erfgoed? Een triestige bedoening. En toch, en toch... . Stuur de ophaaldienst op pad om alles op te ruimen en verbaliseer met GAS-boetes en Verviers heeft zeker wat te bieden. Maar alle kommer en kwel worden ruimschoots gecompenseerd door iets wat ik de laatste jaren in Vlaanderen niet meer ben tegengekomen: vriendelijkheid en hulpvaardigheid.

HET “HUIS DARCIS”, CHOCOLADEMUSEUM

Op zaterdag had ik mij ingeschreven voor het chocolademuseum (Corona verplicht om bij voorbaat in te schrijven en je aan je tijdslot te houden). De vriendelijkheid waarmee Martine en ik werden ontvangen was ontroerend. Ik stond een beetje argwanend tegenover dit bezoek want hoe dikwijls had ik reeds een chocoladeslijterij bezocht, zelfs in de Dominicaanse Republiek en Chili en Bolivia. Wat kon mij hier nog imponeren? Maar wat een ont-haal en wat een vriendelijkheid en wat een museum. Duidelijke pancarten in vier talen, hoe mooi en educatief tentoon gesteld, hoe uitgebreid en volledig. Dit evenement maakt Verviers de moeite. Vergeet bij toegang niet de kleine surprise aan te nemen want in het doosje zitten drie verschillende chocolaatjes die je tijdens het parcours één voor één moet proeven... op het gepaste en aangeduide moment en niet in het begin alles ineens zoals vrouw-lief deed... . Het is niet enkel een museum maar ook een echt werkende chocolade-tovenarij want achter

grote glazen vitrines zie je in de kraaknette werkkruimtes vlijtige handen en gonzende machines de overgang maken van boon tot wonderplakjes. De magister van dit alles, de heer Jean-Philippe Darcis kwam zelf een praatje maken. Zaterdagavond maar hij stond nog steeds in zijn paradijs. En vertellen maar... . De prille vijftiger is één en al passie in taalgebruik maar dat kenmerkt zijn leven: passie voor chocolade! Terecht wordt dit chocoladebedrijf/museum zijn levenswerk genoemd maar hij heeft het nog liever over “het Huis Darcis”. Ook aan de shop kun je niet zo maar voorbij. Uiteraard chocolade in alle mogelijke variëteiten en volumes maar ook naslagwerken en boeken... Een gouden raad: koop voor vrouwelijk gezelschap een extra grote doos en laat die vullen met alle mogelijke variëteiten chocoladebrokjes (scoren doe je met stip) en koop voor jezelf enkele naslagwerken waarin uitvoerig dit meesterlijk genie wordt geportretteerd. Enkel hier in Verviers wilde hij zijn hemel opbouwen, dit wilde hij per se zijn stad bijbrengen. Lokale verankering en minder afval: zijn missie! Eén van de praliniers, Filip Biesmans, Nederlandstalig en komende uit Hasselt vertelde me dat hij met veel genoegen elke dag het traject Hasselt – Verviers aftuft om hier, onder de auspiciën van de maestro, mee te komen helpen aan deze Godenspijs. En ook hij beklemtoonde dat Verviers zijn hart gestolen heeft door... de vriendelijkheid van de mensen. Bezoeken! (Esplanade de la Grâce 1, [Centre Crescent’eau](#), 4800 Verviers). In hotel zoals gewoonlijk in deze Corona-tijd, maaltijd op de kamer en nadien niet zo heerlijk in bed want het waren lits-jumeaux en omdat ik dichtbij wederhelft in dromenland wil verzeilen had ik de bedden tegen elkaar geschoven

maar tegen spookuur donderde ik op de grond omdat ik blijkbaar enkel mijn (zware) matras had verlegd terwijl het onderstel niet verschuifbaar was en mijn chocolade-body was blijkbaar iets te forsig aangekomen zodat matras inclusief ikzelf tussen beide bedsteden op de grond tuimelde... .

CENTRE TOURISTIQUE DE LA LAINE ET DE LA MODE

Zondag plande ik de stadswandeling dusdanig dat we op afgesproken uur aan toegang **Centre Touristique de la Laine et de la Mode** toekwamen. En opnieuw : wat een behulpzaamheid en wat een vriendelijkheid. Toen bleek dat de Toeristische Dienst, waar ik alle afspraken had gemaakt, vergeten was mijn komst door te geven, was mevrouw Thissen zowat de directiesecretaresse en duivelin-doet-al die per ongeluk vandaag op een zondag dan nog wel ingesprongen was voor een onthaalmedewerkster die plots andere verplichtingen had. Helemaal niet ontdaan en afwijzend. Heel begripvol vertelde ze me dat, indien ik een tiental minuutjes geduld had ik tussen twee groepjes zou kunnen ingeschoven worden en of ze me daarmee voldoende behulpzaam was? In feite kon ik zelfs starten met een tijdelijke tentoonstelling op de derde verdieping over **Avonturen Op en Over het Water – Terre en Vue**. En of ze daarmee voldoende behulpzaam was? Ik zou die tijdelijke tentoonstelling (te bezichtigen tot 31 mei 2021) wel niet helemaal kunnen doorlopen maar mijn vriendelijke gastvrouw zou me komen halen en begeleiden om de vaste tentoonstelling over Wol en Mode te bezichtigen en dan kon ik, eens dat afgewerkt, opnieuw verder de wereldzeeën avonturen beleven. Mevrouw Christelle Thissen verdient een pluim maar ook zij vertrouwde me toe dat in Verviers... iedereen zo vriendelijk was. En ik geloof haar! Wat de zeevaartexpositie betreft kan ik bondig zijn. Moet je doen met kinderen en/of kleinkinderen. Kristobal Columbus, James Cook en Magellan zijn er voor ons maar de piraten, zeerovers, en kapers doen door opzet en de wijze van presenteren zeker de kleinkinderen joep jee roepen. Ze kunnen zelf op zoek naar een schat en komen daarbij in contact met (echte) zeeoverskisten, pas aangespoelde geraamtes en sabels en zwaarden allerhande. Wist je trouwens waarom de meeste zeerovers een lapje voor één oog hadden? Natuurlijk! Omdat ze een oog verloren waren in één of andere

strijd! Trouwens naast de vraag zie je een kistje met echte glazen ogen die zomaar konden ingestoken worden. Je mocht zelf kiezen met welke kleur van oog je verder door het leven wilde! En toch is het antwoord helemaal fout. Uiteraard verloren ze af en toe een oog, en een arm, en een been... Maar het lapje diende tegen... nachtblindheid. Natuurlijk. Had ik nog tijdens mijn legeropleiding gedruild. Bij strijd's nachts komt het erop aan steeds goed zicht te hebben. Als je beide ogen open hebt en er wordt plots geschoten en bommen gedropt zullen de lichtflitsen ervoor zorgen dat je nadien enkele minuten nachtblind bent. Om dit te voorkomen werden we verplicht bij naderende stormloop één oog gesloten te houden zodat één schichten afgevuurd, je het gesloten oog kon openen en het andere dan weer voor een tijdje sluiten om het volgende salvo door te kunnen. Lapje zeeschuimers zelfde principe! Zoveel meer te leren en te ondergaan. Alles natuurgetrouw en levensecht behalve de gang waarin je je onder water acht te begeven. Hier alles zo fake en zo zichtbaar dat de kwallen van toiletpapier waren gemaakt en de zeemonsters van bordpapier dat zelfs vijfjarigen daar niet zullen intrappen. Maar je mag alles aanraken en dat compenseert dan weer. Voor de rest familiegebeurtenis van het jaar

Het **Modemuseum** zelf, ik verval in herhaling, is een echte to do. Mode is niet helemaal mijn ding en als echtgenote op "rooftocht" gaat kan ik enkel melden: vind ik mooi en vind ik niet mooi. Mijn

eerlijkheid wordt afgestraft want mijn idee klopt meestal niet met haar visie maar ik vertik het naar de mond te praten en blijf mijn eigen gedacht uiten. Dus mag ik niet meer mee... Maar hier is de opzet totaal anders. Je leert waarom Verviers zo belangrijk geweest is voor textiel. Eerst werden kleren gemaakt uit wol en wol kwam van schapen en de wol moest behandeld worden o.a. veelvuldig gewassen en om te wassen heb je... water nodig en Verviers ligt aan... de Vesdre. Verviers eerste stad in België (en België eerste land na Engeland) waar wol op dergelijke schaal werd behandeld. Je ontdekt de verschillende stadia van lam tot rok, inclusief de volledige uitleg en doorspekt met authentieke foto's. Maar de ontdekkingsreis gaat verder want na de wol (van de beestjes) komt de katoen (van de plantjes), opnieuw met tal van weetjes en voorbeelden en nadien krijgen we de kunststoffen (van de olieboringen) en laatste fase is de hightech kledij met stoffen met geheugen, lichtdoorlatend, oplichtend en zelfs tissues die informaticagegevens doorlaten. Spectaculair! Van al die procedés en van al die stadia krijg je levensgrote voorbeelden getoond inclusief de celebrities die zich hiermee tooiden. Bewonder het deux-pieckeke dat Jacqueline Kennedy wereldberoemd maakte of de optillende witte jurk van Marilyn Monroe! De rest van de dag werd ik er keer op keer opmerkzaam op gemaakt hoe vriendelijk de mensen, alle mensen, hier waren. Verviers moet je toch op je verlanglijstje pinnen...